

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljo, razmnožen
na ciklostili. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužjeni Evropi.

primorsk

dnevnik

Pokrajina plačana v gotovini
Abis: postala 1. skupina

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 223 (12.548)

Trst, nedelja, 21. septembra 1988

OSREDNJA KNJIZNIT
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1
66001 KOPER

7096 AA

16 - PP 559
832 (4 linije)

agosto 1
82 - 85723

eis 20
190

Ob navem šolskem letu

Zidajmo dan za boljši jutri

MARJAN KEMPERLE

V naših otroških vrtcih in šolah je konec tedna stekel pouk. Začetek šolskega leta je bil za našo skupnost še vselej praznik: z obnavljanjem šolskih dejavnosti se je obnavljal proces utrjevanja in razvoja slovenskega življa v Italiji.

V zadnjem desetletju so se temu prazničnemu vzdušju primešali vse bolj zaskrbljujoči občutki o številnem krčenju naše šolske mladine. Začetek šolskega leta je postal tako, ne po lastni volji, pogled v našo prihodnost.

Ta pogled bi bil dokaj črn, če bi pri tem upoštevali zgolj absolutne številke. Na Tržaškem se je v zadnjem desetletju število slovenskih prvošolčkov zmanjšalo skoraj za polovico; nekoliko manjši je bil upad vpisov v prve razrede na Goriškem. Ti podatki sami na sebi ne vzbujajo nikakršnega optimizma. Nasprotno, vodijo v prepad.

Drugače je, če jih osvetlimo z drugega zornega kota in pri tem upoštevamo nekatere aspekte tukajšnje realnosti. V zadnjem desetletju se je število prvošolčkov na Tržaškem skrčilo za skoraj 2 tisoč enot, to je več kot polovico. V šolskem letu 1976/77 so predstavljali slovenski prvošolčki 8,7 odstotka vseh vpisanih v prve razrede. Lani se je ta odstotek zvišal na 11,5 odstotka, letos pa znaša, kljub skromnejšemu vpisu (-31), še vedno 10,7 odstotka prvošolčkov. Na Goriškem, kjer so letos zabeležili minimalno višji vpis v prve razrede, se je ta odstotek tudi nekoliko zvišal. Ob vsesplošnem upadanju je torej manjše število rojstev v višji meri prizadelo italijanski del prebivalstva kot slovenskega.

Na Tržaškem se je letos vpisalo v prve razrede osnovnih šol prav toliko otrok, kolikor se jih je tri leta prej vpisalo v prve letnike otroških vrtcev. Ta pojav (minimalna razlika med vpisom v prve letnike vrtcev in, pozneje, v osnovno šolo) se ponavlja že nekaj zadnjih let. Za vpis v slovensko šolo postaja torej vse bolj odločilnega pomena vpis v otroški vrtec. Na podlagi tega spoznanja bi morali naše ustaljeno geslo »Slovenski otrok v slovensko šolo« spreminiti v »Slovenski otrok v slovenski vrtec«.

To nalaga naši skupnosti nove naloge. Akcijo za vpise bi morali anticipirati za tri leta, pri čemer ne bi mogli več računati na »pomoč« seznamov obveznošolskih otrok za ugotavljanje potencialnih slovenskih šolarjev. V taki situaciji bi postala še bolj nujna in neobhodno potrebna pomoč staršev in domačih društev in organizacij. To pa še posebej v mestnih jedrih in tistih predelih, kjer je kontakt med pripadniki naše skupnosti objektivno težji.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V torek na Dunaju začetek priprav na konferenco o varnosti v Evropi

Srečanje Shultz - Ševardnadze zaključeno Jutri sporazum na stockholmski konferenci

NEW YORK — Ponoči so se končali pogovori med državnim tajnikom Shultzem in sovjetskimi zunanjimi ministrom Ševardnadzejem, ki bi morala ustvariti podlago za vrh med predsednikom Reaganom in sovjetskim vodjo Gorbačovom.

Po petkovem sestanku s Shultzem in Reaganom je Ševardnadze izjavil, da je težko reči, če so možnosti za vrh med voditeljema SZ in ZDA obetavnejše, a hkrati dejal, da je primer Daniloffa sicer mogoče rešiti, vendar da je to odvisno od Amerike; s tem je očitno ponovil zahtevo o zamenjavi časnika za znanstvenikom Zaharovom. V isti sapi je posredno potrdil, da je glavni predmet razgovorov dotlej bila ravno »vohunska afera« vključno z izgonom 25 funkcionarjev SZ pri OZN vred, čeprav so bili na dnevnem redu sestanka med zunanjskimi ministroma nadzorstvo jedrskega orožja, regionalni spopadi in krizna žarišča (Bližnji vzhod, Nikaragva, Afganistan, azijski jugovzhod itd.), dvostranski odnosi (znanstveno sodelovanje in odprtje konzulata ZDA v Kijevu in sovjetskega v New Yorku) ter človekove pravice.

Včeraj dopoldne bi moralo biti plenarno zasedanje delegacij, vendar sta se šefa diplomacij rajši še enkrat sešla na štiri oči (navzoča sta bila le prevajalca), seveda pa se o srečanju nič ni izvedelo. Proti večeru sta se odpravila na sovjetsko veleposlaništvo, kjer je gostitelju gost priredil sprejem, spet pa sta se sestala sinoči ob 21.30 po našem času z napovedjo, da bosta ponoči sklicala ločeni tiskovni konferenci.

Zaenkrat ni znana niti vsebina pisma z odgovorom Gorbačova na najnovejše protipredloge ZDA o razorožitvi, ki ga je Ševardnadze izročil Reaganu, a sam Gorbačov je včeraj izjavil, da bi moral njegov sestanek z Reaganom prispevati k zasnovi dogovora o ukinitvi jedrskih poskusov in odstranitvi evroizstrelkov. Medtem je iz Stockholma prišla vest, da se bo najpozneje jutri zaključila konferenca o razorožitvi s sporazumom glede preprečevanja vojaških napak, ki bi lahko sprožile vojne. V torek pa se na Dunaju prične pripravi sestaneke za konferenco o varnosti in sodelovanju v Evropi.

Prihodnji teden se bo s Shultzem in Ševardnadzejem sestal Andreotti.

Fulvio Tomizza prejel včeraj literarno nagrado »Vilenica«

SEŽANA — V jami Vilenici pri Lipici je bila sinoči kratka, a prirčna slovesnost ob podelitvi letos prve književne mednarodne nagrade »Vilenica«. Prvi nagrajenec, tržaški pisatelj Fulvio Tomizza, je priznanje za svoj roman »Novoporočenci iz Ulice Rossettie, ki opisuje življenje in usodo Stanka Vuka in Danice Tomazič, prejel iz rok predsednika Društva slovenskih pisateljev Toneta Partljiča. V kulturnem delu sporeda je nekaj pesmi zapel Slovenski oktet, nakar so si udeleženci ogledali lepote tega kraškega podzemlja. V večeru bomo še poročali v prihodnjih številkah našega dnevnika.

Z nastopom ministra Andreottija včeraj sklenjena prireditel v Benetkah

»Europa Genti« spodbuda k zbližanju med ljudmi, narodi in kulturami celine

VOJMIR TAVČAR

BENETKE — »Prisotnost tolikšnega števila vidnih predstavnikov dežel in držav, ki so povezane s stoletno zgodovino, ki je nobena politična in ideološka razlika ne bo mogla zbrisati, je že sama po sebi poziv. Poziv, naj se ne razpršijo v naporih za trajnejši mir, soglasje, solidarnost, povezanost ljudi, katerih eden najbolj prestižnih simbolov so ravno Benetke.«

S temi besedami je italijanski zunanji minister Giulio Andreotti včeraj v beneški Doževi palači zaključil manifestacijo »Europa Gentik«, ki je v Benetke in v Veneto privabila zastopnike dvajsetih evropskih dežel: politike in upravitelje, znanstvenike, zgodovinarje, umetnike, kulturne delavce, mlade ljudi, ki so razpravljali, se soočali, predvsem pa so se spoznali med sabo in navezali nove stike, ki bodo najbrž prispevali k boljšemu razumevanju, k drugačnim odnosom. Morda ravno ti stiki, te vezi, ta prijateljstva, so najbolj zanimiv rezultat izkušnje, ki je za teden dni naredila iz Benetk in iz Veneta moralno prestolnico Evrope. Pobuda »Europa Gentik« je vzklikla v delovni skupnosti Alpe-Jadran in v idealnem smislu raz-

širja na vso celino osnovne vrednote te skupnosti. Zato je bilo skoraj naravno, da so se včerajšnjega sklepnega srečanja udeležili nekateri med najvišjimi predstavniki skupnosti, ki so dolgoletni znanci in so tudi včerajšnje srečanje izkoristili za neformalno izmenjavo mnenj, za utrditev in poglobitev vezi.

In tudi minister Andreotti je imel kopico pohvalnih besed za vlogo skupnosti Alpe-Jadran. »Ta skupnost, je dejal, je nastala po volji ljudi, vendar to zvezo so v njenem nastanku in razvoju spodbudile skupne kulturne vezi zainteresiranih dežel in ljudstev. Alpe-Jadran je živa stvarnost, stvarnost, ki se širi kot dokazujejo novi, nedavni pristopi. In je stvarnost, ki jo je treba upoštevati v tej naši Evropi, ker je dejavnik mirnega razvoja med narodi, jamstvo vzajemnega razumevanja in prijateljstva, kar potrebujejo tudi države in ne samo obmejne dežele.«

Na splošno je Andreotti v svojem govoru naglasil vlogo in pomen dežel in gradnji Evrope in miru. Meddeželne zveze, je dejal, si ne lastijo pristojnosti držav, pristojnosti, na katere so države včasih preveč ljubosumne. Nasprotno, stiki med deželami po navadi podčrtujejo to, kar združuje, v kompleksni mreži odnosov med dvema Evropa. In prav iz teh stikov nastajajo temelji, ki lah-

ko podprejo tudi najbolj ambiciozne načrte političnega sodelovanja na ravni držav. Prav na ravni dežel je opaziti, po mnenju ministra Andreottija, svojskost današnjega sveta, ki je ladja, na kateri si nihče ne sme dovoliti, da je samo potnik, pač pa morajo biti vsi ljudje, dežele in države, člani idealne posadke.

Andreotti je v zadnjem delu svojega govora omenil še vprašanje odnosov med Vzhodom in Zahodom, še zlasti pa med SZ in ZDA. V tem okviru je izrazil upanje, da bo srečanje na vrhu med velesilama prispevalo k utrditvi miru in da bo to proces, ki ne bo poznal vzvratne vožnje, kvečjemu nekaj vmesnih postankov. Iz srečanja Europa Genti pa se dviga poziv in prispevek k utrjevanju zaupanja in miru.

Na splošno je bil včerajšnji dan dan obračunov, ob tem pa tudi načrtov za nadaljnje delo, saj bo Europa Genti dejansko postala bienale ljudstev Evrope. Tako je skupina, ki je razpravljala o krajevnih kulturah, sklenila, da bo zbrala podatke in skušala pripraviti zemljevid krajevnih kultur v Evropi. Skupina pisateljev in literarnih izvedencev je ocenila srečanje kot priložnost za vzajemno bogatitev in priporočila, naj bi nadaljevali z objavljanjem del avtorjev nedominantnih jezikov ter

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Umetniški ansambel JLA v Vidmu

VIDEM — Pomirjujoče je doživeti, da se pripadniki dveh vojska srečajo ne na bojišču, marveč na — glasbeni prireditvi. Tako se je zgodilo sinoči v videmski športni palači »Primo Carnera«, v kateri je pred več tisoč poslušalci, večinoma v vojaških suknjah, nastopil Umetniški ansambel Jugoslovanske ljudske armade.

Šlo je za prvi tovrstni stik med pripadniki italijanske in jugoslovanske vojske. Glasbeni večer je privedlo videmsko pokrajinsko vojaško poveljstvo v sodelovanju z mestno upravo. Toda pobudo zanj sta dali obrambni ministrstvi obeh držav in po njunem dogovoru bi mu morala slediti vrsta podobnih kulturnih izmenjav. Večer se je pričel z glasbenim pozdravom godbe na pihala divizije Mantova iz Vidma, ki je zaigrala jugoslovansko himno. V odgovor se je orkester umetniškega ansambla JLA oglasil z notami Mamelijeve himne. Sledilo je izredno bogat spored, ki je obsegal točke najrazličnejših glasbenih vrst, od opere, baleta in simfonije do ljudske, lahke in seveda vojaške glasbe. Orkester in mešani zbor sta izmenično vodila dirigenta Angel Šurev in Vladimir Mustaišić, sodelovali pa so vrhunski vokalni solisti kot Radmila Bakočević, Jadranka Jovanović, Krunoslav Cigoj, Slobodan Stanković, Žarko Dančević in drugi. Nastopili so tudi plesalci makedonskega baleta.

Poudariti velja, da je umetniški ansambel JLA zelo kvalitetna glasbena skupina. Letos praznuje 40-letnico delovanja in ima za seboj kakih 7 tisoč nastopov doma in na tujem, prejel pa je kopico jugoslovanskih in mednarodnih priznanj. Kdor je v videmsko športno palačo prišel po vojaškem ukazu — in to je bila večina — si najbrž ni pričakoval tako visokega umetniškega doživlja. Da je šlo za prijetno presenečenje, je podčrtalo dolgo in navdušeno ploskanje ob koncu posameznih točk.

V imenu prirediteljev sta krajše spregovorila general Raggi in polkovnik Bordini, v imenu JLA pa sta pozdravila polkovnik Karakaš in mornariški kapitan Stanimirovič. Umetniško uspele in tudi drugače pomenljive prireditve, ki se je zaključila z izmenjavo darov, so se med drugimi udeležili jugoslovanski vojaški ataše v Rimu polkovnik Mladinović, videmski prefekt La Rosa in drugi predstavniki krajevnih, vojaških in civilnih oblasti.

Dokler se bosta vojski sosednjih držav oglašali s pesmijo in glasbo, ni strahu za mir, pa tudi meja med državama bo kraj srečevanja in ne ločevanja. Tako je dejal eden izmed govornikov, a tako so predvsem govorili obrazi tisočev ob koncu prireditve.

NA 4. STRANI

Predsednik tržaške pokrajine Marchio napovedal odstop

TRST — Sporazum med Listo za Trst, Krščansko demokracijo, socialisti, republikanci in Slovensko skupnostjo, na osnovi katerega sta bila izvoljena novi tržaški župan in odbor, bo v kratkem omogočil tudi Pokrajini, da dobi novega predsednika in odbor. Dosedanji predsednik Marchio je namreč včeraj v dogovoru s svojo grupacijo, Mestno listo, sklenil, da odstopi, s čimer je bila odpravljena ena glavnih in najbolj nevarnih čeri na poti k uveljavitvi sporazuma.

Na osnovi tega sporazuma, kot je znano, bo predsedniško mesto pripadlo demokristjani Locchiju, podpredsedniško republikancu Cervesiju, člana novega pokrajinskega odbora pa naj bi postala tudi Slovenca Harej (SSK) in Čok (PSI).

Danes na športnih straneh

NAMIZNI TENIS V ZGONIKU

Krasovke drevi
proti Portugalkam

□

Odbojka: turnir ob 20-letnici
ŠD Sokol

Breg in Sloga
v velikem finalu

□

Košarkarski turnir v Celovcu
Smola Jadrana

● Zidajmo dan

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Odprtost predšolskih in šolskih struktur do okolja, v katerem delujejo, je torej eden od pogojev za naš nadaljnji razvoj. V vrtcu in v šoli, ki bosta povezana z domačimi družbenimi dejavniki, se bodo otrok, učenec in dijak priučili za delovanje v naši skupnosti. Tega aspekta pri vzgojno izobraževalnem procesu ne bi smeli zanemarjati: Susičeva raziskava med mladino je pokazala, da je prav aktivnost v lastni skupnosti tisti dejavnik, ki odločilno pripomore, da se mladinec/ka čuti pripadnika slovenske narodnostne skupnosti.

S tem se je razmišljanje že prevesilo s količinske v nič manj pomembno kakovostno plat naše šole. Šolstvo doživlja tačas globoko krizo: prepad med tistim, kar šola nudi, in tistim, kar moderna družba zahteva, je ogromen. Šola je zamudila tehnološko revolucijo in mora sedaj nadoknaditi zamujeno. Dr. Kornhausserjeva je na letošnjem seminarju za tržaške šolnike lepo prikazala velike možnosti nove izobraževalne tehnologije v učnem procesu. Naši učitelji in profesorji se bodo morali naučiti »copranja« z računalnikom in drugimi modernimi pripomočki. Sprotno izpopolnjevanje in dopolnjevanje znanja postajata za šolnike imperativ.

Ta vprašanja so med našim učnim kadrom živo prisotna. Razni tečaji, zasedanja, seminarji in predavanja omogočajo našim šolnikom vpogled v nova spoznanja na vzgojno izobraževalnem področju. Z vnašanjem teh novosti, novih pristopov v učni proces, se bo šola posodobila in bolje odgovarjala na zahteve naše družbe.

Predavateljica na seminarju za šolnike je opozorila na dejstvo, da bo imelo sedanje šolanje svoje posledice še v 20-30 letih prihodnjega stoletja. Vzgojitelji, učitelji, profesorji s Tržaškega, Goriškega in — letos prvič — tudi iz videmske pokrajine, bi morali imeti to opozorilo vedno pred očmi. V vrtcih in šolah danes »zidajo dan«, ki bo trajal vse do novega tisočletja.

MARJAN KEMPERLE

Osmi krog trgovinskih pogajanj bo morda konec leta v Ženevi

Ministrska konferenca GATT se je končala s kompromisom o kmetijstvu in storitvah

Prizadevanja neuvrščenih in držav v razvoju za enakopravnejše sodelovanje v izmenjavah

Na ministrskem zasedanju GATT (Splošnega sporazuma o carinah in trgovini) v Punti del Este so razpravljali te dni o izhodiščih za neposredne trgovinske pogovore, ali, kot temu pravijo, za nov krog pogajanj, ki naj pospeši svetovno trgovinsko menjavo. Mednarodna ustanova GATT je bila ustanovljena že leta 1948, da bi prispevala, kot je rečeno v ustanovni listini, »k otipljivemu zmanjšanju carinskih in drugih ovir, ki so na poti mednarodnemu trgovanju«.

Novi pogajalski krog je še kako potreben. Svetovna trgovina je v krizi. Njeni elementi so blokovska delitev, odnosi med razvitimi in nerazvitimi, navsezadnje pa tudi razmere med deželami znotraj posameznih gospodarskih skupin. Vemo, na primer, da nekatere evropske države, ki so članice Skupnega evropskega trga, odkrito negodujejo nad politiko Združenih držav, ki vztraja na protekcionističnih ukrepih zlasti na rovaš tako imenovane tretjega sveta.

Dejstvo, da je svetovna trgovinska menjava pred 20 leti naraščala letno za 8 odstotkov, da pa se je zdaj ta trend zmanjšal na 3 odstotke, je značilen pokazatelj nazadovanja. Sodelovanje držav v razvoju pri tej menjavi preživlja še hujše obdobje. Lani je padlo kar za okrog 5 odstotkov, napovedi za letos, glede na kazalce v prvem polletju, pa so še slabše.

V Punti del Este, kjer je značilno, da so navzoči predvsem zunanji ministri članic GATT namesto trgovinskih ministrov, kar seveda odkriva, da gre v bistvu za politične odločitve, so se dogovarjali o tem, »za koliko obratov naj se poveča, ali pa tudi zmanjša svetovna trovin«, kot je slikovito rekel predstavnik Organizacije afriške enotnosti. Deželam v razvoju, se pravi gibanju neuvrščenih, gre za to, da bi članice dosledno spoštovale izvirna načela GATT (sprostitve in širina), medtem ko na primer posebno Združene države ne le da vztrajajo na protekcionističnih stališčih, pač pa jih v bistvu še zaostrujejo s predlaganjem tako imenovane »storitvene« menjave.

Predsednik Urugvaja, Sanguinetti, je v svojem pozdravu in uvodnem nagovoru plastično podprl prizadevanja dežel v razvoju, saj se je opredelil za »novo vlogo mednarodne trgovine« in se zavzel, da bi razvijajočim se državam priznali »pravičnejši delež« v mednarodni menjavi. Indijski predstavnik je odrezavo zavrnil ponudbo »storitev«, češ da ne spadajo v pristojnost GATT, jugoslovanski delegat Krekič pa je, kot mnogi drugi, opozoril, da žal pomembni člani ne spoštujejo temeljnih načel, s katerimi organizacija naravnost obsoja trgovinske pregrade.

Neuvrščeni v bistvu sodijo, da bi bilo treba utrditi multilateralni sistem, hkrati pa sprejeti obvezo, da bi lahko hipoma zavrnili vsak predlog, s katerim predlagatelj ne bi spoštoval izvirnih principov GATT. Nekatere zahodne države, ki jim načelujejo ZDA, pa ne samo, da nočejo zapustiti protekcionističnih okopov, pač pa zraven ponujajo še »storitvene menjave«, kamor spadajo na primer informatika, bančništvo, zavarovalništvo in druge tako rekoč infrastrukturne usluge. Razumljivo je, da državam v razvoju, ki jih itak že ovira protekcionizem, s katerim preprečujejo njihov izvoz, ta dodatna »stežava«, kot je dejal tudi Sanguinetti, ne prija.

Neumestno bi bilo trditi, da so dežele v razvoju proti tem uslugam, povsem upravičeno pa je, po drugi strani, če jim gre najprej za uresničevanje temeljnih načel organizacije, ki spodbujajo trgovino, ta pa pomeni zanje ne le uvoz, pač pa tudi izvoz. Izvoz pa je kajpak tudi pot k odpravljanju problema dolgov, ki je glavna coka v razvoju neuvrščenih. Predsednik Zimbabveja, Mugabe, ki je vodil osmi vrh neuvrščenih v Harareju, je na primer tedaj spomnil, da so dežele v razvoju morale samo lani odplačati 55 milijard dolarjev obresti.

Zasedanje v Punti del Este bi moralo zategadelj, pravijo dežele v razvoju, biti ključna priložnost, da se ob doslednem in poštenem izvajanju načel, zavoljo katerih je bil ustanovljen GATT, odpro tudi vrata v enakopravnejše ravnanje v svetovni trgovini.

MIRO KOCJAN

Obdavčenje državnih zadolžnic izzvalo vrsto pohval in kritik

RIM — Dekret ministrskega sveta o obdavčitvi državnih vrednotnic (BOT) in blagajniških zapisov (CCT) je hudo razvnel duhove: bivši tajnik PLI Biondi zahteva izstop stranke iz vladne koalicije, ker je ukrep bil sprejet brez posveta med večinskimi strankami, član vodstva KPI Chiaromonte pa meni, da mora zakladni minister Gorla odstopiti, ker je to sam napovedal za primer, da bi Palača Chigi podprla obdavčenje državnih vrednostnih papirjev. Poleg tega docent na pravni fakulteti univerze v Perugii, Centofanti, dvomi o ustavni neoporečnosti dekreta. Mimo vsega bo slednji pustil globoko sled v odnosih med vladno večino in opozicijo na eni ter med vlado in sindikati, ki se s Craxijem sestanejo jutri, na drugi strani.

Kakšne so reakcije v političnih, sindikalnih in podjetniških krogih? KPI ocenjuje potezo vlade kot pomenljivo, vendar s pripombo, da je sedaj treba obdavčiti vse dohodke od kapitala in finančne rente. PSI, ki ostro napada stališče liberalcev (»Sam Altissimo se je označil za davčnega utajevalca, ker ima državne vrednostne papirje«), meni, da gre za zgodovinski korak na poti do pravičnejšega davčnega sistema, s čimer soglašata tako senator KD D'Onofrio kot podtajnik PSDI Ciocia;

ta zavrača trditev strankarskega kolege in načelnika poslanske komisije za notranje zadeve Pretija, da bodo varčevalci obrnili hrbet državi, spravil v kašo zavod Banca d'Italia in s tem povzročili tiskanje novih bankovcev in večjo inflacijo. Podtajnik PRI La Malfa dekret ocenjuje kot absurden (»Ko je isto predlagala KPI, je vlada to zavrnila«), in dodaja, da se snuje nova večina, razširjena na komuniste, in vendar je odlok podpisal tudi republikanec Visentini, a Spadolini sploh ni črnil, Proti dekretu je še Capanna (DP), ki opozarja sindikate, da je to le pesek v oči.

Vodja študijske ustanove IRES-CGIL Patriarca vidi v njem skromen, vendar pozitiven odgovor sindikatu, ki pa mu ne sme slediti zvišanje obresti, ker bi to zavrglo zaposlovanje. Benvenuto (UIL) zadovoljno pravi, da je zdaj še treba globoko preustrojiti državno finančno upravo. Povoljna je tudi sodba organizacije gostincev (Confesercenti) in bančnega združenja (ABI), ki pa naglašata nujno po znižanju obresti, medtem ko Confindustria očita vladi, da dekret pomeni njen politični odgovor kritično opoziciji in PSI. Zakladno ministrstvo vse kritike zavrača s trditvijo, da dekret (ki je stopil v veljavo včeraj) ustreza politiki za pravičnejše obdavčevanje. (dg)

● Europa Genti spodbuda k zblizanju

NADALJEVANJE S 1. STRANI

oblikovali tako knjižno zbirko, katere zametek petih knjig je bil predstavljen te dni v Benetkah. Znanstveniki so se zavzeli predvsem za oblikovanje meddisciplinarne skupine, ki naj bi preučevala varstvo okolja in v letnih poročilih dala upravičljem konkretne napotke za ohranitev ekološkega ravnovesja. Skupina, ki se je ukvarjala z likovno umetnostjo, si je omislila, da bi v Benetkah morali oblikovati neki evropski razstveni prostor, v katerem bi države in ljudje stare celine, v koordinaciji z ostalimi beneškimi kulturnimi pobudami, lahko prikazali svoje najvišje dosežke duha. Skupina, ki se je ukvarjala z dediščino Evrope v svetu pa si je zamislila vsakoletni seminar, pri katerem bi sodelovali na eni strani najvidnejši evropski kulturni delavci, na drugi pa mladi iz vseh evropskih dežel.

Ti in še drugi predlogi so osnovno gradivo, na katerem bodo morali delati prireditelji, da bo čez dve leti Europa Genti lahko spet združila v Benetkah ljudi Evrope in da bo buda pomenila nadaljnji korak naprej v sporazumevanju in v utrjevanju miru. To so seveda dolgoročni procesi, vendar razprave, srečanja, kramljanja v Benetkah in v drugih mestih Veneta so pokazali, kljub

razlikam, ki so tudi prišle do izraza, da se je potreba po takem soočanju zakoreninila. »Ko smo pripravljali Europa Genti, je dejal predsednik Veneta Bernini, smo si zastavili tri cilje: spodbuditi razmišljanja o združenji Evropi od Uralov do Atlantika s sodobnim pristopom; navdušiti ljudi, s sodelovanjem evropskih dežel, za to idejo; na novo odkriti, predstaviti in ovrednotiti zgodovino in kulturne korenine evropskih dežel.« Ali gre za utopijo? Za konkreten načrt? Za nov prijem?

Ko se spušča zastor na beneško manifestacijo lahko rečemo, da so bili dnevi ljudstev Evrope utopija, načrt, nov prijem hkrati, ki so potrdili in ponovili osnovno misel evropske civilizacije in kulture; človek kot cilj in ne kot sredstvo. Če je to sporočilo bilo v preteklosti kvas tudi za druge kulture in civilizacije, je danes v tehnološki dobi še vedno nad vse aktualno. Je lahko os tistega novega humanizma, s katerim Evropa lahko prispeva k oblikovanju nove kulture o človeku za človeka, ki jo tako potrebuje ves svet.

Že spet vprašanje: je utopija? Ali so samo sanje? Ob današnjih mednarodnih odnosih v senci jedrskih konic že samo dejstvo, da se o taki utopiji sanja, da se spet govori o človeku, ni majhna stvar.

Trgovina čevljev »SONJA«

Prosek 6

NOVA MODNA KOLEKCIJA
ZA JESEN - ZIMO

Hildegard Bayer

TEČAJI

NEMŠKEGA JEZIKA

Pooblaščen od Ministrstva za šolstvo
(Glavna direkcija za kulturne izmenjave) MD 18. 11. 1983
za otroke, dijake in odrasle

- ◆ prilagojeni urniki
- ◆ predavatelji v materinščini
- ◆ razredi z največ 10 slušateljev

VPISOVANJA SO V TEKU vsak dan od 16. do 19. (razen sobote)

T R S T — Ulica Ginnastica 3, I. nad. — Tel.: 730037

V INTERVJUJU ZA »EL PAIS«

Čile: general za povratak k demokraciji

SANTIAGO — Diktator Pinochet, kljub njegovim zanesenim in zanesenjskim izjavam o vsestranski in neomajni podpori, ki naj bi jo užival vsaj v vojaških krogih, če ga že čiski narod ne mara, si je po vsem videzu v zobeh tudi z nekaterimi vplivnimi vojaškimi poveljniki, kar mu še bolj daje temelje oblasti, ki si jo je pridobil in jo vzdržuje s terorjem in krvjo. Tako je vsaj soditi po intervjuju, ki ga je objavil madridski dnevnik »El Pais«, čilskega generala Luisa Danusa, poveljnika zelo pomembnega južnega vojnega okrožja, v katerem je zelo jasno zatrdil, da »morajo po letu 1989 vladati Čilu povsem drugi ljudje.«

General Danus, ki se je bil že prvič za razčiščenje odgovornosti pri raznem umoru novinarja Joseja Carrasca, je pri tem poudaril, da mora biti sedanji režim v Čilu »le prehodenc, ker je treba državi vrniti demokratične ustanove, kot je v njeni dolgoletni tradiciji.«

LINEA

»Linea« vabi cenjene stranke, da si ogledajo

ново kolekcijo za

JESEN - ZIMO

ter se jim zahvaljuje za zaupanje

Ulica Carducci 4 - TRST - Telefon 631188

V petek v jami Vilenica Sugestiven literarni večer

SEŽANA — V petek zvečer je bil v sugestivni dvorani Vileniške jame tradicionalni večer prireditve Vilenica 86. Prireditvev je nastala prav kot literarni večer, letos pa je dobila širši in pomembnejši obseg. Ob raznih prireditvah so tako včeraj dodelili nagrado književniku Fulviu Tomizzi. Nagrado bodo podelili vsako leto kakemu pomembnemu piscu z alpsko-jadranskega območja.

Literarni večer pa ostaja najbolj sugestivna točka programa. V petek so tako brali svoje pesmi naslednji pesniki: Gustav Januš, Milan Jesih, Miroslav Košuta, Kajetan Kovič, Tone Kuntner, Aleksander Peršolja, Gregor Strniša, Tomaž Šalamun, Veno Taufer, Maja Vidmar, Dane Zajc in Aldo Žerjal. Gost večera je bil pisatelj Fulvio Tomizza, ki je prebral krajši odlomek iz svojega zadnjega romana "Mladoporočenca iz Ulice Rossetti."

Večina pesnikov, ki so nastopili sodi v sam vrh slovenske literature. Prireditelji Vilenice pa so poskrbeli, da so prišli avtorji različnih generacij. Večer je povezoval znani televizijski novinar Sandi Čolnik.

Na večeru je bilo prisotno lepo število ljudi, ki so kljub hudi burji prišli v Vilenico. Veliko je bilo tudi književnikov in drugih kulturnih delavcev, ki sicer svojih del niso brali, so pa pomagali ustvariti družbo, ki je dala Vilenici še pečat srečanja med različnimi umetniki.

Vsak avtor je prebral po eno svojo pesem, kar je morda premalo za "pokušino", vendar je bilo avtorjev veliko in tudi čudoviti ambient v jami ima svoje negativne plati; vlaga in mraz ne dovoljujeta dolgega sedenja. Tudi zaradi tega je bila v jutranjih urah literarna matineja.

Bivši deportiranci obiskali Auschwitz

»Vse so nam vzeli - svobodo, dom, družino - napravili so iz nas samo številke, temne, mračne sence, ki smo se z muko pomikale med barakami taborišča - bitja, ki smo še komaj spominjala na nekdanje mladeniče, dekleta, može in žene. Nečesa pa nam le niso mogli vzeti - sonce in zvezde nad nami so še vedno sijale, nebo nad nami je bilo sinje, ali pa oblačno, kot nebo nad tistimi, ki so bili na svobodi.«

Tako so mi strnile svoje misli biše jetnice nacističnega uničevalnega taborišča Auschwitz in jetnice in jetniki drugih taborišč, ki so se udeležili spominskega izleta v to taborišče na Poljskem, ki ga je pokrajinski odbor Vsedržavnega združenja bivših deportirancev in nacističnih taborišč ANED organiziralo od 6. do 13. t. m. za svoje člane, predvsem pa za mlade, ki so tako, na lastne oči videli in spoznali, kakšno je bilo trpljenje v teh taboriščih, kaj vse so prestali tisti, ki so imeli srečo, da so preživeli. Kako grozno so umirali v plinskih celicah milijoni in milijoni ljudi, kako so končali svoje mlado življenje otroci vseh narodnosti.

Ves dan je trajal ogled Auschwitz, pa smo ga videli komaj delček. Imeli smo odličnega vodiča Henrika, ki nam je veliko pokazal, povedal pa še veliko več; tudi na glavni stolp, ob vhodu v drugi del taborišča Birkenau so se mnogi povzpeli, pa so komaj s pogledom zaobjeli delček ravnine, na kateri še stoji barake - iz opeke za ženske, lesene za moške, porušene krematoriji, ostanki skladišč, kjer so nacisti zbirali vse, kar so pokradli jetnikom, pa muzeji z vsem, kar so sovjetske čete, ki so taborišče osvobodile januarja 1945 tu še našle: otroška oblačila in njihove čevljičke, ki so najbolj zgovoren spomin na zločine, ki so se dogajali v teh taboriščih smrti, slike in dokumente o življenju v teh taboriščih, ki so jih ujetniki nekako pritihovali na prosto, pa slike in risbe, ki so jih kasneje, po spominu, napravili že v svobodi, številne dokumente, ki pričajo, da se je upor nadaljeval tudi v teh krajih smrti, pa čeprav so tisoči in tisoči plačali ta upor s smrtjo; zid smrti, kjer so jetnike streljali, enega od krematorijev, ki ga krvniki niso utegnili porušiti, pa še vislice, na katerih so leta 1947 obesili zloglasnega poveljnika taborišča Aushwitz Hössa, ki je tako pridigal jetnikom, na katerem je še danes velik napis »Arbeit macht frei« (delo človeka osvobaja): »Od tu vodi samo ena pot v prostost: skozi dimnik krematorija, ali skozi plinsko celico. Zato nikar ne poskusite pobegniti. Zapomnite si, da niste več ljudje, temveč le številke. Kot s takimi bomo z vami tudi postopali.«

Vodič Henrik, ki nas je spremljal skozi Aushwitz I. v popoldanskih urah tudi v Aushwitz II., ali Birkenau, je bil v svoji razlagi temeljit, a obenem tudi tako osebno prizadet, da smo ob njem in z njim podoživljali vse - vsi tisti ki so taborišče sami preživeli, njihovi svojci, tisti, ki so izgubili koga od svojih v teh krajih smrti in seveda mladi. Poslušali smo to, kar se je od začetka, pa do konca vojne tu dogajalo, kar so hoteli nacisti v zadnjih trenutkih pred porazom uničiti, porušiti, pa jim vse ni uspelo. Njegovo pripovedovanje se še zdaleč ni moglo primerjati suhoparnemu pripovedovanju navadnih vodičev, ki so vedno primorani govoriti o enih in istih strahotah, zločinih in grozotah. Bilo je prizadeto, živo.

Verjetno je razumel, da ima pred seboj ljudi, ki so te grozote sami doživljali, take, ki so imeli srečo, da so svobodno še doživeli, nekatere, ki še danes objokujejo svoje umrle in seveda predvsem mlade, ki so na svoje oči videli taborišče, ki so spoznali, da so pravzaprav doslej vedeli komaj za del-

ček preživetih muk in trpljenja ljudi v taboriščih, da jim šola ni povedala, niti jih poučila, kaj so nacistična taborišča skupno s Tržaško Rižarno, v resnici pomenila in kako bi morala biti naloga nas vseh, da bi se takšne grozote ne mogle nikoli več ponoviti.

Nerina, Ema, Helena, Jolanda, Tončka, Ivanka, Anica in Marta so ta obisk doživljale drugače, kot vsi ostali.

»Res je, da je taborišče ostalo v glavnem nedotaknjeno. Tu stoji še barake, v katerih smo živele. Našle smo tudi ležišča, na katerih se nas je na približno dva metra širokem lesenem pogrado stiskalo po šest, do 8 jetnic. Videle smo še stolpe, s katerih so nas krvniki gledali in stražili, videle prostore pred barakami, kjer smo morale stati med apelom, ki je lahko trajal uro, ali dve, ki pa je lahko trajal tudi cele dneve - kot so pač bili naši ječarji razporejeni. Spomnile smo se kraja, kjer je igral orkester jetnikov, ki nas je moral s svojim igranjem spremljati na delo in spramljati, ko smo se - če smo se - vračale v ta pekel. Pa je vendar vse drugače.«

»Tedad je bilo okrog naših barak le močvirje, v katerega smo se pogrezale do gležnjev; če je bilo slabo vreme tudi do kolen. Niti ene same zelene bilke nismo videle. Okrog nas so bili samo sivina, blato, smrt in trpljenje. Če smo preživele, potem se moramo zahvaliti samo naši veliki želji, da bi še videle svoje, da bi bile še enkrat svobodne, da bi bile še žive. Mnoge na žalost niso vzdržale; bolezni, težko delo, glad, trpinčenje, muke, ki so jih morale prestajati, so jih upognile - končale so v krematoriju ali v plinskih celicah.«

(Se nadaljuje)

NEVA LUKEŠ

Gospodarsko pismo iz Slovenije

S čim ni zadovoljen IMF

Pred nekaj dnevi so jugoslovanski časopisi objavili sporočilo, da Mednarodni denarni sklad (IMF) ni zadovoljen z jugoslovanskim gospodarstvom. Številni gospodarski komentatorji so skušali zvedeti, kaj piše v očitno dokaj kritični analizi letošnjih gospodarskih gibanj v Jugoslaviji. Toda zaman. Jugoslovanska vlada, ki najbrž mora to poročilo poznati natančneje, o ugotovitvah strokovnjakov Mednarodnega denarnega sklada ne pove nič določnega. O teh ugotovitvah tudi na newyorškem sedežu omenjene denarne ustanove nočejo ničesar povedati češ da je nad analizami še vedno pečat zaupnosti.

Že samo sporočilo, da Mednarodni denarni sklad ne ocenjuje gospodarskih dogajanj v Jugoslaviji ugodno, bo imel takojšnje posledice, ki se bodo pokazale v manjšem zaupanju tujih finančnih ustanov do Jugoslavije oziroma njenega gospodarstva. Pri tem se najprej zastavlja vprašanje, kaj je v tem poročilu mednarodnega denarnega sklada tako zaupnega, da javnost še ne bi smela vedeti zanj. Povsem očitno je namreč, da se ta denarni sklad ne strinja z gospodarsko politiko, ki jo vodi Jugoslavija. Z njo pa se ne strinjajo tudi drugi. Na primer strokovnjaki Svetovne banke, ki trdijo, da s tako gospodarsko politiko ne bomo dosegli tistega, kar si je Jugoslavija sama zadala v stabilizacijskem programu gospodarstva.

Kaj je tisto, s čimer ni zadovoljen mednarodni denarni sklad, se torej ne da povedati povsem določno, vendar pa se da o tem sklepati in sicer če preverjamo nekdanje zahteve tega denarnega sklada z ukrepi, ki jih je v zadnjem času sprejela zvezna vlada. Iz teh primerjav se nedvoumno pokaže, da Mednarodni denarni sklad ne more biti zadovoljen z našo denarno in posojilno politiko, z našim deviznim sistemom, censko politiko in spremembami gospodarskega sistema. Kot je videti, je ta seznam dolg, iz česar bi se dalo celo sklepati, da strokovnjaki "svetovnega finančnega sklada" ne odobravajo prav ničesar tega, kar počne zvezna vlada. Toda za podkrepitev takšne trditve nimamo nobenih pravih dokazov.

Lahko pa dokaj zanesljivo sklepamo, da je tuje izredno močno zbudila naša odločitev, da bomo zmanjšali obrestne mere. IMF je neprestano zahteval (kot je znano, so bila pogajanja med IMF in Jugoslavijo prav zaradi tega dolgotrajna), da mora Jugoslavija uvesti t. i. realne obrestne mere, kar pomeni, da bi morale biti zlasti obrestne mere za bančna posojila, kot pravijo bančniki, za točko višje od inflacije. Torej bi morali zdaj v jugoslovanskih bankah obračunavati obresti po več kot 90-odstotni stopnji (seveda za posojila, ki jih dajejo, in za vezane hranilne vloge). Vlada pa jih je sredi poletja celo znižala, tako da se obrestne mere zdaj vrtijo okoli 60 odstot-

kov. Tuji finančniki opozarjajo, da na ta način ni možno preprečiti inflatorne porabe denarja, jugoslovanska stran pa je prepričana, da zaradi velike zadolženosti jugoslovansko gospodarstvo ne zmore tako velikih obrestnih stroškov, kot jih prinašajo realne obresti. Zaradi tega jih je znižala.

Drug kamen, ob katerega so se najbrž močno spotaknili tuji finančniki, so cene in plače. Neprestano so namreč opozarjali, da je treba cene brzdati z ekonomskimi ukrepi in da je zamrzovanje cen samo bežanje od pravih vzrokov za draginjo. Zato so takšno zamrzovanje odsvetovali, kot so odsvetovali tudi, da bi država kakorkoli drugače nadzirala cene z administrativnimi stegami. Cene mora določati trg, torej ponudba in povpraševanje. Le na tak način bodo začeli v gospodarstvu tekmovali. Gospodarska tekma pa je po načelih zahodnjaških ekonomij najmočnejši spodbujevalec zdrave rasti. Zato tudi mezde ne smejo biti zamrznjene. Jugoslovanska vlada je vsaj za nekaj časa preslišala te nasvete, ki so bili še spomladi, ko je veljal strožji nadzor Mednarodnega sklada, za jugoslovansko gospodarsko politiko skorajda neizpodbitne zahteve. Zvezna vlada je namreč kar okoli tri četrtine vseh izdelkov zrinila pod svojo okrilje in brez njene privolitve teh izdelkov ne sme nihče dražiti. Hkrati pa je dosegla, da se ničesar (razen, kar ni neposredno v njeni pristojnosti) ne sme podražiti prej, preden ne preteče 120-dnevni rok. Zaradi takšne zamrznitve in zaradi tega, ker cene niso prepuščene trgu, analiza mednarodnega denarnega sklada ne more biti ugodna, zlasti še, ker se v tem času inflacija skorajda ni zmanjšala.

Tako, kot niso z letošnjo tečajno politiko zadovoljni naši izvozniki, najbrž ni zadovoljen niti Mednarodni denarni sklad. Ta je vedno priporočal, da mora vsaka država, ki še ni uspela odpraviti notranjih kriznih gospodarskih žarišč in ki je poleg tega velika dolžnica, s takojšnjimi tečajnimi popravki spodbujati podjetja v izvoz, da bo lahko tekoče odplačevala dolgovce. Ko je IMF še trdo bdel nad jugoslovansko

gospodarsko politiko, je dinar zelo hitro izgubljal svojo menjalno vrednost. Letos pa je to drsenje dinarja vlada zaustavila, saj tako drsenje povzroča strahovite finančne probleme znotraj samega gospodarstva. Toda takoj po tej soustanovitvi je začel upadati tudi obseg izvoza, ker je gospodarstvo izgubilo poglavitni motiv za prodajo na tuje. Ker je istočasno tudi novi devizni sistem pokazal veliko šibkosti, izvoz, kljub spodbujevalnim ukrepom izpred dveh mesecev, ne kaže nobenih znakov oživljanja. Takšno stanje pa mora močno dvigniti temperaturo v tistem oddelku pri mednarodni finančni ustanovi, ki skrbi za Jugoslavijo, ker so v nevarnosti odplačila dolgov. Vročina pa je narekovala razdraženost, zaradi katere poročilo o jugoslovanskem gospodarstvu in njegovi gospodarski politiki ne more biti prav ugodno za Jugoslavijo. Prav gotovo pa lahko tuji strokovnjaki najdejo še kup neprijetnosti in jih molijo pod nos jugoslovanski vladi, češ - prav nič niste spreminili davčne politike, sprememb v gospodarskem sistemu še vedno ni, ničesar niste naredili na tem področju...

Lahko, da so ugotovitve strokovnjakov Mednarodnega denarnega sklada drugačne, kot pa sklepamo v tem razmišljanju, nikakor pa od njega ne moremo biti daleč stran. Tudi Svetovna banka je stanje v jugoslovanskem gospodarstvu in jugoslovansko gospodarsko politiko označila za slabo. Ko so vprašali šefa regionalnega oddelka, ki pri Svetovni banki proučuje tudi jugoslovansko gospodarstvo, kaj je slabega v jugoslovanski gospodarski politiki, je dejal, da si težko predstavlja, da bodo nekatere najnovejše poteze gospodarske politike prispevale k uresničitvi ciljev, ki si jih je postavila vlada.

Lahko se vprašamo še nekaj. Kako to, da se je IMF odločil, da javnosti ne bo seznanil s svojo oceno? In - ali bo na podlagi te svoje ocene tudi ukrepal? Zanesljivega odgovora spet ni, lahko samo sklepamo: najbrž bo IMF še nekoliko počakal, kaj bodo prinesli novi gospodarski ukrepi, ki jih za začetek jeseni napoveduje ZIS.

JOŽE PETROVČIČ

Poklicni tečaji

ARANŽERJI STANOVANJSKE OPREME

Trajanje: 7 mesecev, tritedenske lekcije; skupno število ur: 194 in sicer: risanje 18 ur, načrtovanje in opremljanje notranjih prostorov 58 ur; umetnostni slogi 28 ur; preproge, blago, zavese 30 ur; lesna tehnologija 24 ur; tehnologija materialov 24 ur; umetnost (slikarstvo) in tehnika barvanja 12 ur. Na izpitu bo diskusija predloženega načrta za kompletno ureditev prostora.

TAJNIŠTVO PODJETJA

Predmeti: splošna kultura, tuj jezik, strojepisje, stenografija, komercialna korespondenca, računovodstvo, knjigovodstvo, vodenje IVA, državljanska vzgoja.

Trajanje: 9 mesecev; urniki: 15.00-18.00 in 19.00-22.00; uporaba jezikovnih učilnic; izpiti: na zavodu.

FINANČNI SVETOVALEC

(teoretični in praktični tečaj)

Trajanje: 4 mesece; izpiti: na zavodu; diploma.

Predmeti: varčevanje, naložbe, finančno posredništvo, leasing, marketing, tehnika in psihologija pogovora pri prodaji. Tečaj je posebno primeren za univerzitetne in višješolske diplomirance, bančne funkcionarje, mlajše upokoјence, varčevalce.

KNJIGOVODSTVO

(teoretični in praktični tečaj)

Trajanje: 4 mesece; knjige in šolske potrebščine: brezplačno; izpiti: na zavodu; diploma.

Predmeti: računovodstvo, knjigovodstvo, ameriško knjigovodstvo, kopirno knjigovodstvo, vodenje računovodskih knjig in IVA.

KOMERCIALNA STENOGRAFIJA

Trajanje: 4 mesece; izpiti: na zavodu; diploma.

STROJEPISJE

Trajanje: 4 mesece; urniki: različne možnosti; knjige in učni pripomočki: brezplačno; izpiti: na zavodu; diploma.

Če je potrebno lahko tečajnik vadi v strojepisni učilnici zavoda ob kateremkoli času poleg rednih lekcij.

VOĐENJE KNJIG ZA PLAČE

Trajanje: 4 mesece;

vsi sektorji: industrija, trgovina, obrtništvo, kmetijstvo; knjige in potrebščine: brezplačno; izpiti: na zavodu; diploma.

TRST — Ul. Lazzaretto vecchio 24 - Tel. 732800 - 732423

Urniki tajništva: 8.30-13.00 in 16.00-19.30

E.Fermi

enenkel enenkel enenkel enenkel

V sodelovanju z

UNIVERSAL COMPUTER^{SD}

TEČAJI INFORMATIKE

- programski jezik COBOL
- programski jezik BASIC
- splošno knjigovodstvo
- zakonsko knjigovodstvo
- word processing

»v bodočnost od leta 1919«

enenkel enenkel enenkel enenkel

SOLSKI ZAVOD V TRSTU OD LETA 1919 DALJE

enenkel

TRST - ULICA BATTISTI 22 - TEL. 040/761989

KNJIGARNA - PAPIRNIC

»LEONARDO«

popolna izbira šolskih in pisarniških potrebščin igrace — knjige

MILJE — Korzo Puccini 6 — Telefon 274688

Odprta pot za popolno izvedbo sporazuma med petimi strankami

Predsednik Pokrajine Marchio bo odstopil

Po izvolitvi novega župana in občinskega odbora bo tudi tržaška Pokrajina končno lahko imela novega predsednika in nov odbor. Dosedanji predsednik Marchio je namreč sklenil, da odstopi, da na ta način omogoči izvedbo sporazuma med KD, Listo, PSI, PRI in SSK tudi v tem izvoljenem svetu. Na osnovi tega sporazuma, kot znano, bo novi predsednik Pokrajine demokrستان Locchi, podpredsednik pa republikanec Cervesi; demokratistjani bodo imeli še dva odbornika, LpT tri, socialisti in SSK pa po enega (to naj bi bila Slovenca Čok in Harej).

Ob napovedi odstopa je Marchio, bivši listar, sedaj pa med voditelji Mestne liste, povsem negativno ocenil sporazum med petimi strankami, češ da nikakor ne pomeni koraka naprej glede programov za preporod mesta. Nasprotno, konkretnih programov sploh ni, vrh tega pa je bilo župansko mesto dodeljeno predstavniku gibanja, ki je v fazi naglega razpadanja. Po Marchiovem mnenju ni sporazum sredstvo za zagotovitev upravljalnosti mesta, pač pa zgolj sad strahu Liste za Trst, da bi se predstavila volivcem. Marchio v svojem pismu piše, da nima več smisla, da bi zaviral demokratično soočanje in paraliziral ustanovo, ki nasprotno mora krepiti svojo vlogo, ob tem pa izreka priznanje bodočemu predsedniku Locchiju, čeprav bo moral voditi Pokrajino na osnovi vse prej kot navdušujočega političnega sporazuma. »Moj odstop«, zaključuje Marchio svoje pismo, »želi biti prispevek k pojasnjevanju v pričakovani volilne konfrontacije.«

Povsem drugačnega tona je tiskovna nota, ki jo je objavila tržaška federacija PSI, po kateri »je na koncu prevladala zdrava pamet, mesto pa je dobilo stabilne uprave, ki jih je potrebovalo za reševanjehu-

dih problemov na tapeti«. Edini cilj socialistov je bil zagotoviti resnično upravljalnost mesta in sestaviti stabilne in učinkovite uprave. PSI polemizira tudi z opozicijo, ki da je s svojo nekorektnostjo onemogočila takojšnjo izvršilnost sklepa o izvolitvi novega občinskega odbora, ter izraža upanje, da se bo kmalu obnovilo ozračje demokratičnega soočanja med večino in opozicijo, ki je neobhodno potrebno za korektno demokratično dialektiko.

Prav na to točko odgovarja v svoji noti pokrajinski tajnik KPI Poli: če ni bila odobrena takojšnja izvršilnost, je to samo zaradi odsotnosti kar desetih od 38 svetovalcev nove večine ob zaključku seje. Absurdno je misliti, da bi komunistična opozicija

Župan vsega mesta?

Novoizvoljeni tržaški župan Staffieri je že takoj ob ustoličenju zagotovil, da bo župan vsega mesta in ne samo ene frakcije. Ali bo znal to biti, bomo ocenili po dejanjih. Za zdaj lahko ugotovimo le, da je tudi v zadnji številki listarskega glasila ponovil, da želi biti župan vsega mesta, v istem članku pa je smatral za potrebno dodati, da »Trst označuje, v vsem in za vse, od zmeraj in za zmeraj, "italianissima triestinità". Če je to tisto mesto, kateremu misli Staffieri županovati, je seveda hudo utemeljen sum, da Slovenci od takega župana nimamo kaj prida pričakovati. Razen, da tudi sami, kot smo že "triestini", ne postanemo tudi "italianissimi". Saj Staffieri ni prvi, ki goji take želje. (tm)

pismo uredništvu

Mnenje o zadnjih dogodkih na Občini

Vso povojno zgodovino v Trstu označuje preoblast konzervativnega meščanstva, ki je s protislovensko objestnostjo opravičevalo svoje parazit-ske interese in onemogočalo ljudskim demokratičnim silam, da bi uveljavile svoja pričakovanja, predvsem pogoje mirnega sodelovanja z zaledjem in enakopravnega sožitja s slovensko manjšino.

Sredi šestdesetih let so napredne demokratične sile sprejele spopad s temi krogi. V njem so odigrale pomembno vlogo tudi demokratična levica in socialisti, posebno še v času "afere Hreščak". Zadnje pozitivno dejanje nastalega vzdušja je bila mednarodna manjšinska konferenca, ki pa ni obrodila sadov, saj je v protiosimskem zaletu tržaška reakcija spet dvignila glavo in celo desetletje pogojevala nadaljnje dogajanje in zaustavila omikano rast mestne družbe.

V trenutku, ko se je politični izraz tržaške reakcije Lista za Trst začela razkrajati, nosijo demokratistjani in socialisti zgodovinsko odgovornost, da so obudili tega političnega mrliča in mu celo vrnilo dober del izgubljene oblasti. Še več. Lista za Trst, po zaslugi teh dveh strank in njihovih preostalih zaveznikov, nadzoruje (ali bo nadzorovala) vse ključne vzvode oblasti: politično oblast na občini, predsedstvo industrijske cone in bodoče vodstvo raziskovalnega področja na Krasu.

Skrpucala se je koalicija, ki si je za osnovo svojega delovanja postavila dvoumne programe iz leta 1984, vključno z zahtevo po ugotavljanju

manjšine, njene gostote in prisotnosti, kar pomeni pristajanje na najbolj omejevalna tolmačenja pravic slovenskega prebivalstva, proti kateremu smo enotno protestirali in postavljali, naprimer, dvojezične table pred našimi vasm.

Nedorečena ostajajo stališča glede lokacije sinhrona, slovenskih šolskih prostorov v mestu, pravice do rabe slovenščine v občinskih razstavnih prostorih in podobno.

Zato je prisotnost slovenskih predstavnikov SSK in PSI v odboru nerazumljiva, tembolj, ker smo priča obnavljanju zloglasnih "črnih koalicij", kakršne je Trst doživljal konec petdesetih let, v vzdušju protislovenske in protikomunistične histerije.

Stališče, da je treba vedno biti v središčih oblasti, je najbrž posledica pragmatične drznosti, toda pomeni tudi, da so se omenjene sile odpovedale možnosti voditi boj za uveljavitev drugačne, alternativne politike, za katero se v besedah pogostoma izjavljajo.

Stojan Spetič

občinski svetovalec KPI v Trstu, član pokrajinskega tajništva tržaške federacije KPI

● Po valovih Radia Koper bo v današnjem popoldanskem programu v oddaji »Sosednji kraji in ljudje« repozita, ki jo je pripravila naša sodelavka Neva Lukeš z mladimi udeleženci spominskega izleta v nacistično taborišče Auschwitz.

Na včerajšnji tiskovni konferenci v Novinarskem krožku

Vodstvo Glasbene matice predstavilo novo abonmajsko koncertno sezono

Od leve Sveto Grgič, Adrijan Semen, Gojmir Demšar in Aleksander Rojc

S tiskovno konferenco, ki je bila včeraj dopoldne v prostorih Novinarskega krožka v Trstu, je vodstvo Glasbene matice seznanilo javnost z vsebino letošnje, že šestnajste abonmajске koncertne sezone, ki bo obsegala devet koncertov, od katerih prvi bo že 11. oktobra, zaključni pa 16. aprila prihodnje leto.

Številne udeležence konference - med temi so bili, poleg novinarjev, predstavniki tržaškega glasbenega življenja, predsednik Avtonomne tržaške turistične in letovišarske ustanove dr. Barison, konzul SFRJ v Trstu Vlasta Valenčič in še drugi - je najprej pozdravil predsednik GM Adrijan Semen, ki je poudaril velik pomen 15 let abonmajskih koncertov. Dejal je, da predstavljajo tehten kapital slovenskega zamejskega kulturnega snovanja. Glasbeni

matici je uspelo, je dejal, z veliko vztrajnostjo in požrtvovalnostjo ter ob podpori in solidarnosti svojega občinstva, izpeljati koncertni načrt, pri oblikovanju katerega je glasbena ustanova vedno težila po visoki kvalitetni ravni, po pestro sestavljenem programu, v katerem so bila zastopana glasbena dela s skoraj vseh področij glasbenega ustvarjanja, vedno pa je bila prisotna tudi domača skladateljska ustvarjalnost, medtem ko so se na koncertnem odru predstavili tudi zamejski glasbeni postvarjalci.

Letošnjo koncertno sezono sta nato podrobneje orisala prof. Gojmir Demšar v slovenščini in prof. Aleksander Rojc v italijanščini.

Koncertno sezono bo začel Simfonični orkester Slovenske filharmonije iz Ljubljane, ki bo nastopil v Kulturnem domu 11. oktobra, vodil ga bo madžarski dirigent Janos Kovacs, kot solist bo nastopil violinist Miha Pogačnik.

Drugi koncert bo 7. novembra z nastopom organista Andjelka Klobučarja in sopranistke Ljiljane Molnar - Tala-jič. 4. decembra bo nastop pianista Daniela Rivere, 15. januarja pa nastop violinistke Tamare Smirnovne-Sajfar in pianistke Mire Flis-Simatović. 14. februarja bo že drugi v letošnji sezoni nastopil Simfonični orkester Slovenske filharmonije, ki ga bo tokrat vodil Marko Munih, kot solisti bodo nastopili violinist Primož Novšak, violončelist Miloš Mlejnik in sopranistka Olga Gracelj. 12. marca bosta nastopila tržaški pevec basist Gianni Sancin in mezzosopranistka Božena Glavar, ki ju bo na klavir spremljal Aleksander Rojc. 26. marca bo na programu nastop Komornega orkestra RTV Ljubljana, ki ga bo vodil tržaški dirigent Stojan Kuret, kot solist bo nastopil kitarist Igor Starc. 16. aprila bo sezono zaključil nastop "Tržaškega okteta".

V diskusiji se je med drugimi oglasil dr. Barison, ki je obljubil pomoč Letovišarske ustanove pri reklamiranju koncertne sezone tudi v miljski in devinsko-nabrežinski občini.

Pomembno sporočilo Kmečke zveze

Spet dopolnilne odškodnine za kmetovalce goratih področij

Kmečka zveza sporoča, da je bila z deželnim zakonom št. 34/86 ponovno uvedena dopolnilna odškodnina (indennità compensativa) za gorata področja. Podobno kot prejšnji zakon tudi omenjeni predvideva podelitev prispevka dopolnilne odškodnine tistim kmetovalcem goratih področij, ki obdelujejo vsaj tri hektare površine (v poštev pridejo vse kulture, razen gozdov in neobdelanih površin), in ki se obvežejo, da bodo nadaljevali kmetijsko dejavnost še nadaljnjih pet let. Te obveze so oproščeni kmetovalci, ki so že v pokoj.

Vsota prispevka dopolnilne odškodnine za živinorejske kmetije znaša od 115.000 do 145.000 lir letno za vsako enoto odraslega goveda. Krave in drugo govedo, staro več kot dve leti = 1 enota odraslega goveda; drugo govedo, od šestih mesecev do dveh let starosti = 0,6 enote odraslega goveda. Za vsako enoto odraslega goveda mora kmetija razpolagati z enim hektarom krmino-travnate površine. Za ostale kmetije znaša prispevek od 86.000 do 145.000 lir na hektar uporabne kmetijske površine. V teh primerih se za uporabno kmetijsko površino ne upošteva krmino-travnatih površin (travniki, pašniki, koruze, intenzivnih travnikov in drugih krmnih kultur) in sadovnjakov; upošteva se vinogradi, vrtovi, cvetličarske površine itd.

Kmečka zveza bo tudi letos izpolnjevala svojim članom in ostalim kme-

tom prošnje za dopolnilno odškodnino po vaseh, in sicer:

v GROČANI - Srenjska hiša - v sredo, 24. 9., od 13. do 14. ure;
v GROPADU - pri Danilu Milkoviču - v sredo, 24. 9., od 17.30 do 18.30;
v BAZOVICI - Bazoviški dom - v sredo, 24. 9., od 18.30 do 20.30;
v REPNU - Dom A. Bubnič - v četrtek, 25. 9., od 18. do 19. ure;
v ZGONIKU - Gostilna Guštin - v petek, 26. 9., od 18. do 20. ure;
v MAVHINJAH - Gostilna Terčon - v ponedeljek, 29. 9., od 17.30 do 18.30;
v ŠEMPOLAJU - sedež KD Vigred - v ponedeljek, 29. 9., od 18.30 do 19.30;
v SLIVNEM - Gostilna Sardoč - v torek, 30. 9., od 17. do 18. ure;
v MEDJIVASI - Gostilna Radetič - v torek, 30. 9., od 18.30 do 19.30.

Prošnje, na katerih mora biti ovrhovljen podpis prosilca, je treba predložiti Kraški gorski skupnosti do 13. 10. 1986. Zato vabimo vse zainteresirane, da se zgledajo na omenjenih področjih srečanjih in da s seboj prinesejo podatke o obdelani površini kmetije (kulture in površine), povprečnem letnem številu goveda v reji, davčno številko in morebitno pokojninsko knjižico.

Kraj in datum skupinskih (po občini) overovljenj podpisov na občinskih sedežih, bomo sporočili ob zgoraj navedenih srečanjih.

Carbone o pobudi čiščenja Sosljanskega zaliva

Deželni odbornik za proračun in načrtovanje Gianfranco Carbone je v četrtek, 18. septembra, ob koncu poletne sezone, sprejel predstavnike mladinske zadruge "La Carsica" in odbornika za turizem devinsko-nabrežinske občine Igorja Tuto. Vse od začetka poletja je združba skrbela za čiščenje, za preureditev in za dostop do parkirišča in plaže na zahodni strani Sosljanskega zaliva. Odbornik Carbone je izrazil svoje zadovoljstvo nad uspehom pobude. Poudaril je tudi, da je treba čimprej poskrbeti za ureditev vsega Sosljanskega zaliva in omogočiti tako njegovo turistični razmah. Obenem pa bi to nudilo nova delovna mesta. Skupno so obravnavali tudi nekatere možnosti začasnega zaposlovanja na ozemlju devinsko-nabrežinske občine.

Prispevek Dežele za Trieste Gros

Z Dežele je prišla potrditev o finančnem prispevku 5 milijard lir za konzorcij Trieste Gros, ki bo pri Ferneti-čih zgradil trgovsko središče na debelo. Pred kratkim je bila tudi že podpisana konvencija s tovarnim postajališčem, tako da je vse nared za gradnjo prvih dveh velikih opremljenih skladišč za potrebe tržaških trgovcev na debelo.

V Trebčah priprave na proslavo 40-letnice odkritja spomenika

Trebče se že mrzlično pripravljajo na svečanost, s katero se bodo dostojno spomnili 40-letnice odkritja spomenika padlim v vasi, ki bo prav na dan 29. septembra.

To je bil poleg spomenika padlim v Dolini drugi spomenik na našem območju, ki so ga domačini postavili svojim žrtvam v težkih povojnih časih, ko ni manjkalo težav različne narave, ki pa niso odvrnile vaščanov od njihove zamisli in načrta, da so spomenik tudi napravili in ga slovesno odkrili.

Spomenik stoji sredi vasi. Tu se odvijajo številne proslave, svečanosti, tu se začne ali konča vsak, za vas, pomembnejši dogodek.

V Trebčah je pripravljali odbor pripravil program prireditve, povezan s proslavo 40-letnice odkritja spomenika, ki se bo začel že v soboto, 27. t. m., zvečer v Ljudskem domu, kjer bodo odprli razstavo fotografij vseh padlih, dokumentov in pa fotografij s preteklih proslav pred domačim spomenikom. Tu bodo s kratkim recitalom nastopili otroci domače osnovne šole »PINKO TOMAŽIČ«.

V nedeljo, 28. t. m., bo zbirališče udeležencev osrednje proslave ob 14.30 pred Ljudskim domom, od koder bo krenil sprevod do spomenika. Tu bodo sodelovali godba na pihala »Viktor Parma« iz Trebč, pihalni orkester iz Postojne, domača osnovna šola skupno z igralcem Joškom Lukešem, šola »25. maj« iz Prestranka pri Postojni ter združena mladinska pevsko zbor Primorec - Tabor. Ob spomeniku

bodo stali bivši borci; v imenu pripravljalnega odbora bo vse udeležence pozdravil Lucijan Malalan, nato pa bosta v slovenščini in italijanščini spregovorila Lisa Čuk in Arturo Calabria.

Po končani svečanosti pred spomenikom, se bodo udeleženci zbrali v Ljudskem domu, kjer bosta obe godbi zaigrali več skladb. Prebivalci Trebč vabijo bive borce, aktiviste, mladino in vse napredne prebivalce okoliških vasi in Trsta, da se proslave polnoštevno udeležijo.

Koncert kvinteta pihal RTV Ljubljana

V okviru pobude "Settembre musicale" bo v četrtek, 25. septembra, ob 20.30 v evangeličanski cerkvi na LARGU Panfilu, koncert kvinteta pihal RTV Ljubljana.

Kvintet sestavljajo Jože Pogačnik (flavta), Božo Rogelja (oboa), Alojz Zupan (klarinet), Jože Falout (rog) in Jože Banič (fagot). Slovenski glasbeniki bodo izvajali skladbe Mozarta, Klugharda, Milhauda in Rotarja.

Zadnja dva koncerta letošnje sezone bosta v ponedeljek, 29. septembra, ob 20.30 v katedrali sv. Justa in v četrtek, 2. oktobra, ob 20.30 spet v evangeličanski cerkvi. Na prvem bo nastopil organist Michael Schneider, na drugem pa polifonična skupina "C. Monteverdi".

Zaključki drugega dneva seminarja o jedrski razorožitvi

V boju za mir naj vsakdo začne pri sebi

zlasti z »denuklearizacijo« svoje vesti

V gledališču »F. Prešeren« v Boljuncu se je včeraj zjutraj zbralo precejšnje število mladih, večinoma univerzitetnih študentov, ki so s svojo prisotnostjo dokazali, da se zavedajo pomembnosti takšne pobude, kot je Seminar za denuklearizacijo Treh Benečij. Udeležence je najprej pozdravil dolinski župan Edvin Svab, ki se mu je pridružil tudi podpredsednik deželne sveta Claudio Tonel.

Srečanje se je nato pričelo s posegom Fiamme Sebastiani, raziskovalke pri rimskem Arhivu za razoroževanje. Svoje poslušalce je najprej opozorila na dejstvo, da je pojem denukleariziranega območja zelo obširen in da si ga zato razne države in posamezniki povsem drugače tolmačijo. Nekaterim pomeni brezjedrsko območje le prepoved nameščanja nuklearnega orožja v mirnem času, drugi na nameravajo s tem svojim stališčem vztrajati tudi v primeru vojne spopada. Predavateljica je nato na kratko orisala najvažnejše mednarodne sporazume, ki naj bi omejevali proizvodnjo in nameščanje orožja. Pobude za denuklearizacijo pa so v Evropi še posebno pomembne, saj bi bila naša celina v primeru vojne prva tarča obeh vesilov.

Dr. Sebastiani je nato prepustila besedo Albertu Salvatu, predstavniku Centra za denuklearizacijo s Trbiža, ki je poudaril težave, s katerimi se srečujejo vse mirovne organizacije. Na vlado seveda ni mogoče direktno vplivati. Povsem možno pa je, da bodo vladni organi upoštevali pobude občinskih, pokrajinskih in deželnih uprav, če se te jasno izrečejo za mir in proti oboroževanju. Salvato je nato povedal, da je Center za denukleari-

zacija s Trbiža predstavil nov predlog za dogovor, ki predvideva odklon vsakega vojaškega posega v območju Alpe Jadrana. Tisti, ki so dokument sestavili, so obseg »Alpe Jadrana« geografsko razširili. Dogovor naj bi namreč veljal tudi za del Madžarske ter za večji del Italije, Jugoslavije in Avstrije.

Srečanje v gledališču »Prešeren« je z živahnim posegom zaključil Flavio Lotti, predstavnik centra za mir »B. Russell« iz Perugia. Jasno je izrazil mnenje, da je napočil čas, ko ljudje ne smejo več prepustiti vsečloveške usode le v rokah vodilnih organov. Seveda ni mogoče denuklearizacije doseči takoj. Do tega cilja je mogoče priti le postopno, bistveno pa bodo k temu pripomogle pobude posameznikov, pa četudi majhnih območij. Pomembno je, da se je v Italiji za denuklearizacijo izreklo že okrog 500 občin. Vsa mesta, ki so postavila mir za najvišjo vrednoto, pa se bodo 9. oktobra sestala v Perugiji na mednarodnem srečanju vseh brezjedrskih občin (teh je okrog 5.000). Lotti je svoje predavanje zaključil z mislijo, da se je treba za mir zavestno odločiti; vsakdo mora torej začeti pri sebi in dejansko »denuklearizirati« svojo vest.

Mirovni seminar v Boljuncu se je včeraj nadaljeval tudi v popoldanskih urah. Udeleženci so se porazdelili po posameznih delovnih skupinah za podrobnejšo obravnavo najpomembnejših točk seminarja. Danes pa bo ob 10. uri na sporedu širša debata o vprašanju denuklearizacije srednjeevropskih držav. Pobuda pa se bo zaključila s prijateljskim »pohodom« preko italijansko-jugoslovanske meje, ki ga organizirata občini Dolina in Sežana.

Vzgojiteljice iz Koroške obiskale bazovski vrtec

Otroški vrtec v Bazovici je imel včeraj v gosteh skupino vzgojiteljic iz matične domovine. Vrtec je obiskalo kakih 40 vzgojiteljic iz zavoda za šolstvo na Ravnah na Koroškem, ki so se želele med izletom v naših krajih približje seznaniti z delovanjem zamejskih predšolskih struktur. Gostje so si ogledale pred kratkim dograjene prostore otroškega vrta, se seznanile s šolskimi dejavnostmi in se z vzgojiteljicami in ravnateljico po-

menile o vzgoji in izobraževanju na našem dvojezičnem območju.

B. S.

Še o položaju avtoprevoznikov

Nedavni predlogi ministrstva za javna dela o ureditvi prometa težkih vozil dokazujejo — piše v tiskovnem sporočilu pokrajinskega obrtniškega združenja CNA — koliko težko lahko ima emotivnost dela javnega mnenja. Z obžalovanjem je treba ugotoviti, da natančni predlogi avtoprevoznikov niso naleteli na nobeno razumevanje, še več — nadaljuje tiskovno sporočilo — sprožila se je prava kampanja kriminalizacije tistih, ki delajo na tem tako pomembnem in vitalnem področju italijanskega gospodarstva.

Pri tem avtoprevozniki opozarjajo, da so ponudili svoje aktivno sodelovanje za vzdrževanje javnega reda ter za ugotavljanje brezvestnih in kriminalnih voznikov, hkrati pa natančno, da kronično pomanjkanje osebja za nadzor nad prometom in popustljivost do tujcev le še povečujeta težave tistih, ki opravljajo svoj poklic na pošten in dostojanstven način.

B. S.

Zapustil nas je naš dragi mož, oče in nono

Marcello Coren

Pogreb bo jutri, v ponedeljek, 22. t. m., ob 11. uri iz Nabrežine h Korošcem.

Zalostno vest sporočajo žena, sin, hčerka, vnuki in drugo sorodstvo.

Korošci, 21. septembra 1986

Prisrčna hvala

prav vsem, ki ste se naši bolečini tako množično pridružili in na katerikoli način počastili spomin naše nepozabne

Ane Korošec por. Bolčič

SVOJCI

Boljunec, Zürich, Koper, Trst, Sarajevo, 21. septembra 1986

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Ivane Sirk vd. Sosič

se zahvalujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

Posebna zahvala osebju Doma upokojencev Sežana in sežanski bolnici, pevskega zboru Vesna, darovalcem cvetja in uslužbencu pogrebne podjetja Radotu.

SVOJCI

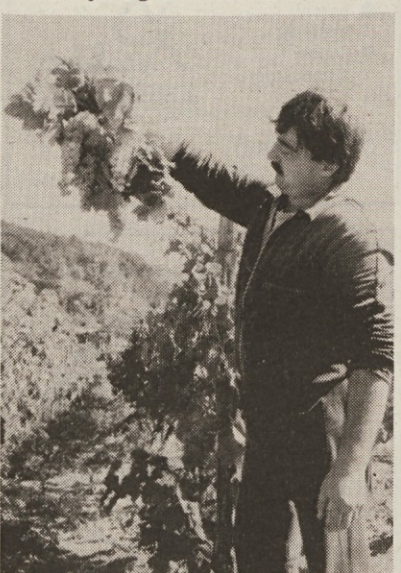
Križ, Nabrežina, Tržič, Lugano, Ljubljana, 21. septembra 1986

Vinogradniki pred trgatvijo: »Imeli bomo dobro letino«

Začela se je trgatve. Nekateri bodo že danes začepili prve sode, drugi pa bodo s trgatvijo začeli nekoliko kasneje. Kot običajno so dnevi trgatve odvisni pretežno od vremena, večkrat pa so odvisni le od razpoložljive »delovne sile«. Vse teže je namreč zbrati dovolj številno in nadebudno skupino ljudi, ki je pripravljena, za simbolično in tradicionalno plačilo enega ali več »špunov« (najlepših grozdov, ki jih krasi nekaj trtnih listov) pomagati pri trgatvi.

Med takimi, ki so s pomočjo prijateljev in sosedov že včeraj nabrali svoj sočni pridelek, je tudi Paolo Bandi iz Prebenega, ki nam je ob opoldanskem počitku razkazal klet in vinograd. Danes, ko se bodo tudi drugi odpravili v vinograd, se bodo pri Bandijevih lotili drugih »pomembnih« opravil, kot npr. »štnjanja« tropin, iz katerih bodo sredi zime kuhali žganje, v velikih posodah. Nekoč so bile to lesen vrči, ki so jih prekrili z ilovico, danes pa so les zamenjali plastični vrči, ilovico pa tanka plast cementa.

S pomočjo avtomatičnih stiskalnic, črpalk in drugih tehničnih pripomočkov se je trgatve v marsičem spre-

menila in poenostavila, temeljna neznanca vsake trgatve: ali bo letina dobra ali ne, pa je ostala nespremenjena. Paola Bandija, ki je svojih 1.200 trt podedoval od očeta vinogradnika, smo vprašali za strokovno mnenje. »Letina bo dobra« nam je odgovoril »verjetno še boljše od lanske, ki je že bila nadpovprečna. Do konca avgusta smo bili precej v skrbeh zaradi prevelike suše, obilne padavine pa so v prvih dveh tednih septembra popolnoma spreobrnila pesimistična predvidevanja. Mislim, da se tudi ostali vinogradniki strinjajo s tem«.

Sončno vreme in veter, ki je nekoliko ublažil temperaturo, pa bosta tudi priskočila na pomoč letošnji trgatvi. Temperatura zraka je namreč pomembna pri vretju mošta, ko naj bi v kleti imeli 18 do 20 stopinj. Če je pretoplo se mošt preveč segreje, če pa prehladno je treba v kleti zakuriti.

Trgatev 1986 je torej v naših krajih rojena pod srečno zvezdo. Drugod po Italiji pa je bilo vreme kdaj še preveč naklonjeno in vinogradniki se bojijo preobilne produkcije. Pri Ban-

dijevih, kjer bodo vinski pridelek namenili izključno domači uporabi, bi moral npr. letos napolniti vsaj eno »l'drico« (sod, ki drži 650-700 litrov) in nekaj manjših »bučev«. Vino bo v glavnem belo, ker malvazija, sauvignon in rebula dobro uspevajo na gričevnatih pobočjih nad Mačkolljami in pod Prebenegom, kjer se v vinogradih še pozna stari način gojenja trt. V starih časih so namreč sadili divjvo trto, ki so jo nato cepili kot je pač nanoslo, zato je bilo razporedje trt naključno in vino je bilo, kot pri Bandijevih, mešano. (e.f.)

Pri Sv. Justu pianist Antonini

Ljubitelji klasične glasbe bodo lahko jutri, v ponedeljek, 22. t. m., prisostvovali samostojnemu koncertu svetovno znanega francoskega pianista Lucienina Antoninija. Nastop se bo pričel ob 20.30 v katedrali sv. Justa. Na sporedu bo Lisztova in Nikolajeva skladba »Ein feste Burg ist unser Gott«, preludi in fuga na temo B-A-C-H glasbenika F. Liszta, Rheinbergerjeva sonata »Tonus peregrinus« v a molu, drugi koral v h molu skladatelja Francka, ter dve sonati Durufleja in Messianea.

Kot vse pobude, ki jih v sklopu Glasbenega septembra prireja Tržaška avtonomna letovišarska ustanova in Združenje »Glasbena srečanja«, bo tudi ta koncert brezplačen.

množica pogrebcev se je z bolečino v srcu poslovala od zaslužnega bivšega borca NOV, ki je na vsakem koraku izžareval najplemenitejše človeške kreposti: s svojim mirnim značajem, nesebičnostjo in delavnostjo si je pridobil širok krog prijateljev, posebno navezan pa je bil na svojo družino in na štiri vnuke. Njegova markantna osebnost je izžvenela iz poslovnih besed soborca Karla Miklavčiča in predstavnika sborovce mestne organizacije Združenja borcev NOV Koper-center, ki je spregovoril tudi v imenu družbenopolitičnih organizacij in koprškega društva upokojencev. V zadnji pozdrav mu je zaigrala godba na pihala iz Pridvora, mešani pevski zbor upokojencev iz Kopra pa je ubrano zapel nekaj pesmi.

Pokojni Dušan se je rodil v Zgoniku v številni kmečki družini, ki je imela 14 otrok. Že v otroških letih

Denarna pomoč pobrateni občini Logatec, ki jo je prizadela ujma

SOLIDARNOSTNA AKCIJA REPENTABRSKIH OBČANOV

Prebivalstvo repentabske občine je v preteklih dneh pokazalo veliko stopnjo občutljivosti, civilne zrelosti in človeške solidarnosti, ko je z nabirko sicer simbolično, vendar širokogrudno priskočilo na pomoč rojakom iz pobratene občine Logatec, ki jo je 22. avgusta zajel zračni vrtnec. V sami vasi Hotedrsica je neurje prizadejalo na poslopih, gozdnemu gospodarstvu in kmetijstvu škodo nad 120 milijard starih dinarjev. Domačini so sami popravili stanovanjske hiše, ostalo pa je odprto vprašanje popravila dveh šolskih poslopij. Repentabska občina je takoj izrazila solidarnost logaškimi upravljeljem in prevzela pokroviteljstvo nad nabirko, ki je navrgla 3.500.000 lir. Župan se v imenu občinskega sveta in KD Kraški dom zahvaljuje vsem, ki so nesebično prispevali v ta namen.

Prejšnjo soboto se je delegacija repentabske občine, ki so jo poleg župana Pavla Colje sestavljali še Vinko Vodopivec ter predstavnika Slovenske skupnosti Emil Guštin in Franc Pisani udeležila proslav občinskega praznika občine Logatec, kjer so predali namenu obnovljeno kočno lovske družine Logatec. Od tej priložnosti je župan izročil denarni prispevek odboru za obnovo šole v Hotedrsici. V imenu krajanov se je novoizvoljeni župan Andrej Logar iskreno zahvalil repentabskim občanom za izkazano solidarnostno in bratsko pomoč. Vrednote pobratena se

odražajo tudi s tako spontano pomočjo bližnjemu v težavah.

Medtem pa se je iz Bibiona vrnila skupina 22 starejših repentabskih občanov in občanov, ki so preživeli deset dni prijetnega letovanja v tem obmorskem središču. To je bilo že četrto leto zapored, da je repentabska občina ob podpori dežele in delnem samoprispevku interesentov uresničila to hvalevredno pobudo, ki je velikega socialnega pomena.

B. S.

Okrogla miza o otroški bolnišnici Burlo Garofolo

Lions Club iz Trsta bo organiziral okroglo mizo o tržaški otroški bolnišnici: »Burlo Garofolo: preteklost, sedanjost in bodočnost«.

Uvodno besedo bo imel predsednik kluba prof. L. Catinelli, za njim pa se bodo s svojimi posegi zvrstili številni izvedenci iz zdravstvenega področja, med katerimi tudi predsednik otroške bolnišnice odv. M. Bercé.

Govorili bodo o razvojni poti Burla, o njegovem delovanju, o vlogi Burla v deželnem zdravstvenem načrtu in vlogi, ki jo lahko ima taka znanstvena ustanova v deželi, pa tudi izven nje.

Okrogla miza bo v torek 23. septembra ob 17.30 v mali dvorani gledališča Verdi (Ulica San Carlo 2).

izleti

Sekcija PSI Dolina organizira v nedeljo, 5. oktobra, enodnevni izlet v prijateljsko občino Marzabotto ob dnevu komemoracije žrtev nacističnih pokolov. Vpisuje v večernih urah Klavdijo Kofol - Boljunec, tel. 228425 ali 228740.

SKD Vigred iz Šempolaja organizira v nedeljo, 28. septembra, enodnevni izlet v Celovec in okolico. Vpisovanje vsak dan od 18. do 20. ure - tel. 200377.

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko vabi v nedeljo, 28. septembra, na strokovno vodeni izlet po učni poti PANOVEC pri Novi Gorici. Zbirališče ob 8.30 pred sodnijsko palačo v Trstu oz. ob 9.30 pri mejnem prehodu pri Rdeči hiši. Prevoz s osebnimi avtomobili. Vabljeni člani in prijatelji. Izleta se bodo udeležili tudi nekateri člani Prirodoslovnega društva iz Ljubljane.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja kipar LOVRO INKRET.

V umetnostni galeriji Malcanton - Ul. Malcanton 14/A - je do 29. t. m. odprta razstava tržaškega slikarja FUSCA.

V Kraški galeriji v Repnu je do 12. oktobra odprta razstava slikarke MIHA-ELE VELIKONJE na temo »Kraške osmice«. Urnik: ob nedeljah od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.30.

V Konjušnici Miramarskega parka je do 30. novembra odprta razstava MAKSI-MILJAN OD TRSTA DO MEHIKE.

Na Gradu sv. Justa je do 30. novembra na ogled razstava MODA OBLAČENJA V TRSTU OD 1700 DO 1930.

B. S.

Slovo od Franca - Dušana Guština

Franc Dušan Guštin, ki bi 29. decembra dopolnil 70 let, počiva od torka na koprskem pokopališču ob soprogi Justini. Bil je še poln načrtov in energij, ko je zahrbtna bolezen v slabem mesecu dni kruto pretrgala nit njegovega življenja. Velika množica pogrebcev se je z bolečino v srcu poslovala od zaslužnega bivšega borca NOV, ki je na vsakem koraku izžareval najplemenitejše človeške kreposti: s svojim mirnim značajem, nesebičnostjo in delavnostjo si je pridobil širok krog prijateljev, posebno navezan pa je bil na svojo družino in na štiri vnuke. Njegova markantna osebnost je izžvenela iz poslovnih besed soborca Karla Miklavčiča in predstavnika sborovce mestne organizacije Združenja borcev NOV Koper-center, ki je spregovoril tudi v imenu družbenopolitičnih organizacij in koprškega društva upokojencev. V zadnji pozdrav mu je zaigrala godba na pihala iz Pridvora, mešani pevski zbor upokojencev iz Kopra pa je ubrano zapel nekaj pesmi.

Pokojni Dušan se je rodil v Zgoniku v številni kmečki družini, ki je imela 14 otrok. Že v otroških letih

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
9.30 Športna oddaja: Replay 9.55 Maša 11.55 Nabožna oddaja 12.15 Kmetijska oddaja: Linea verde 13.00 Risanke: Dinky Dog 13.30 Dnevnik 13.55 Toto TV, vodita Paolo Valenti in Maria Giovanna Elmi 14.00 Zabavni spored: Italia mia (1. del oddaje) 14.30 Športne vesti 14.40 Zabavni spored: Italia mia 18.20 Športna oddaja: 90. minuta 18.40 Zabavni spored: Italia mia 18.50 Športno popoldne: Ital. nogometno prvenstvo A lige 19.35 Zabavni spored: Italia mia (zadnji del) 19.50 Vremenska napoved 20.00 Dnevnik 20.30 Nadaljevanka: Via Mala (2. del) 22.05 Športna nedelja: boks 0.45 Dnevnik - zadnje vesti	9.45 Koncertna glasba: I. Stravinski 10.20 Nanizanka: Miss Marple - Un delitto avrà luogo 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Inf. odd.: I consigli del medico 13.30 Film: Il mago di Oz (fant., ZDA 1939, r. Victor Fleming, i. Judy Garland, Frank Morgan) 15.15 Neposredni športni prenosi: avtomobilizem in gimnastika 17.50 Športno popoldne: ital. nogometno prvenstvo B lige 18.20 Šport: atletika, vmes 18.40 Dnevnik - Športne vesti 19.45 Dnevnik 20.00 Športna oddaja: Domenica sprint 20.30 Nanizanka: Miami vice squadra antidroga - Senza uscita 21.30 Dnevnik - večerne vesti 21.40 Glasbena oddaja: Ciao Estate 23.10 Dnevnik. Trentatré 23.40 Inf. odd.: L'elettronica e Marconi: passato, presente e futuro 0.10 Dnevnik - zadnje vesti	11.35 Film: Moulin Rouge 12.20 Dokumentarec: Un paese una musica - Argentina 13.25 Glasbena oddaja: Discoestate '86 14.24 Dnevnik - Športni prenosi: motociklizem in veslanje 17.00 Palio di Asti, prenos 19.00 Dnevnik 19.10 Deželne in vsedržavne vesti 19.20 Deželni šport 19.40 Glasbena oddaja: Rockline 20.30 Športna oddaja: Domenica gol 21.30 Informativna oddaja: Vita degli animali 22.05 Dnevnik - Zadnje vesti 22.30 Športna oddaja: ital. nogometno prvenstvo A lige 23.15 Glasbena oddaja: Il jazz - musica bianca e nera — Oddajo vodi Alfonso de Liguoro. Nocoj je na sporedu koncert jazz kvinteta McCoy Tyner.	8.05 Poročila 8.10 Otroška matineja: Živžav, vmes risanke Smrkci 9.05 Nanizanka: Flipper (20. del) 9.30 Nadaljevanka: Pragovi (3. del) 10.30 Domači ansambli: Slovenija in Henček 11.00 Rašica pri Velikih Laščah: prenos Trubarjevih slavnosti 12.30 Poročila 14.35 Film: Moby Dick (pust., ZDA 1956, r. J. Huston, i. G. Peck, R. Baschart, O. Welles) 16.25 Poročila 16.30 Retrospektiva nagrajenih športnih in turističnih filmov v Kranju: Srebrna cesta 17.00 Pod lipo, prenos iz Trnave 19.00 Danes: Portoroška porota 19.30 Dnevnik in Vreme 20.00 Nadalj.: Oče na službeni poti 21.00 Jazz na ekranu 22.00 Športni pregled 22.30 Poročila	14.00 Športna oddaja: Sport Studio 19.30 Nadaljevanka: Il ritorno dei predestinati 20.00 Dokumentarna oddaja: Dubrovnik 20.30 Politični magazin: Sette giorni 21.00 Film: Il magnifico avventuriero (pust., ZDA 1947, r. Stuart Heisler, i. Gary Cooper, Loretta Young) 22.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 23.00 Dokumentarec: Delta - Da 2 a 8 anni

Gregory Peck v filmu Il presagio, RETE 4 ob 22.40

CANALE 5	ITALIA 1	RADIO TRST A	LJUBLJANA	RADIO KOPER (slovenski program)
8.30 Nanizanka: Mary Benjamin 9.10 Film: Soldato di ventura (pust., 1949, r. Arthur Piergon, i. D. Fairbanks Jr, H. Carter) 10.55 Film: Contrabbandieri a Macao (pust., ZDA 1952, r. R. Maté, i. Tony Curtis, Joanne Dru) 12.30 Napoved programov 13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show 14.00 Film: Lo sparviero del mare (pust., 1940) 16.20 Film: Contro tutte le bandiere (pust., ZDA 1952, r. G. Sherman, i. E. Flynn, M. O'Hara) 17.55 Nanizanke: Signore e signori buonasera, 18.30 Fifty Fifty, 19.30 Love Boat 20.30 Nadaljevanka: Le vedove (r. Ian Tounyton; i. Ann Mitchell, Maureen O'Farrel, 3. in zadnji del) 22.30 Nanizanke: Mac Gruder e Loud, 23.30 Sceriffo a New York, 1.00 Ironside	1955, r. J. V. Farrow, i. J. Wayne, L. Turner) 10.40 Film: Il mistero della piramide (kom., 1955, r. C. Lamont, i. B. Abbott, L. Costello) 12.00 Nanizanka: Arabesque 13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke 15.00 Nanizanki: I gemelli Edison, 15.20 Il principe delle stelle 16.10 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke 16.20 Nanizanke: I ragazzi di Padre Murphy, 17.10 Huckleberry Finn e i suoi amici, 17.35 Amici per la pelle 18.20 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke 18.30 Nanizanka: Jennifer 19.00 Filmske novosti 19.30 Nanizanka: New York New York 20.30 Film: Viva Maria! (pust., Fr. 1965, r. L. Malle, i. Brigitte Bardot, Jeanne Moreau) 22.40 Film: Il presagio (srh., 1976, r. R. Donner, i. G. Peck, L. Remick) 0.40 Nanizanki: Vegas, 1.30 Switch	8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.30-10.30 Glasbeni almanah; 9.00 Maša; 10.30 Mladinski oder: Mala čarovnica; 11.10-13.00 Glasbeni almanah (2. del); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Kmetijski tednik; 13.20 Glasba po željah; 14.10-19.00 Šport in glasba ter prenosi z naših prirediteljev: vmes Klepet ob kavi, 14.25 Drugi del 16. festivala narodnozabavne glasbe v Števerjanu; 15.00 Slovenski zbori: moški zbor "France Prešeren" iz Kranja; 16.00 Na počitnice; 17.00 Šport; 20.00 Zaključek.	5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.30, 17.00, 21.00 Poročila; 5.00-8.00 Jutranji spored; 8.07 Radijska igra za otroke; 8.52 Skladbe za mladino; 9.05 Se pomnite tovariši; 10.05 Nedeljska matineja; 11.00-13.00 Naši poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.20 Za naše kmetovalce; 14.15 Naši poslušalci čestitajo; 15.00 Nedeljska reportaža; 15.30 Medigra; 15.40 Pojo amaterski zbori; 16.05 Humoreska: Matija Bečkovič: O tem, kar je bilo med tem; 16.30 Melodije za vas; 16.50 Pogovor s poslušalci; 17.05 Operne melodije; 17.50 Zabavna radijska igra; 18.35 Glasbena medigra; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00-22.00 V nedeljo zvečer; 22.20-23.00 Glasba;	10.30, 12.30, 14.30, Poročila; 9.00 Pozdrav, pregled dogodkov; 9.30-17.30 Sosednji kraji in ljudje: reportaže, intervjuji; 11.00 Vročih deset; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00-14.00 Glasba po željah; 14.00 Marika in Drejček; 15.00 Radio Koper na obisku; 15.30 Planinski čaj; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Zaključek.
RETEQUATTRO	TELEFRIULI	TELEQUATTRO	RADIO KOPER (italijanski program)	RADIO OPČINE
8.30 Film: Gli amanti dei cinque mari (pust.,	14.30 Glasbena oddaja 18.30 Rubrika: Il sindaco e la sua gente 20.30 Film: Super Kong (fant., ZDA 1976) 22.00 Nanizanki: The Corruptors, 23.30 Scacco matto	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dnevnik in športni pregled 20.30 Vesti in nočni športni pregled	7.15, 12.30, 19.30 Radijski dnevnik; 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Jutranja glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dobro jutro; 8.00-12.00 Prisrčno vaši; 8.15 Flashback; 9.30 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Prost vstop; 11.00 Dogodki in odmevi; 12.00 Glasba po željah; 14.30-20.00 Popoldanski spored; 15.30 Kaj je novega?; 16.00 Športna oddaja; 18.00 Glasbene aktualnosti; 20.00-6.00 Nočni spored.	10.00 Jutranji val z ugankami, kvizi in »šensurji«; 12.30 Oddaja SKD Tabor in Knjižnice P. Tomažič, vodijo odborniki; 13.00 Glasba po željah, v studiu Sabina; 15.00 Športna nedelja.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
10.30 Nadalj.: Astuzia per astuzia 11.30 Nanizanka: Taxi - L'isola della fantasia 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Pronto... chi gioca? - opoldanski spektakel z Enrico Bonaccorti 13.30 Dnevnik 14.15 Film: Il barone (kom., It., 1960, r. J. Delannoy, i. J. Gabin, M. Presle) 15.45 Fibre tessute moda - program Alberta Pellegrinetti 16.15 Nanizanka: I ragazzi di via Degrassi - Cookie va in ospedale 16.40 Risanke: Grisù il draghetto, 17.05 Wuzzles - Toro piumato 17.30 Nadalj.: Grandi speranze 18.30 Linea verde speciale - Il vino del sole 19.40 Almanah jutrišnjega dne 19.50 Vremenske razmere 20.00 Dnevnik 20.30 Film: La conquista del West (western, ZDA, 1962, r. H. Hataway, i. D. Reynolds, G. Peppard) 23.00 Dnevnik - kronika 24.00 Srečanje s kinematografijo 0.10 Dnevnik in vremenske razmere	11.15 Nadaljevanka: Clayhanger 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik - C'è da vedere 13.30 Nanizanka: Quando si ama 14.20 Risanke: Braccio di ferro 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Tandem: Igre, kviz 16.55 Dok.: Io insegno... tu impari 17.30 Dnevnik - kratke vesti 17.35 Nanizanka: Lui, lei e gli altri 18.05 Odprti prostor 18.20 Športna poročila 18.30 Nanizanka: Il commissario Köster - La menzogna 19.45 Dnevnik 20.20 Dnevnik - šport 20.30 Film: Una domenica in campagna (kom., Fr., 1984, r. Bertrand Tavernier, i. L. Ducreux, S. Azema) 22.00 Dnevnik - večerne vesti 22.10 Nadaljevanka: Capitol 23.10 Protestantizem 23.40 Dnevnik - zadnje vesti 23.50 Dokumentarec: Comunità europea e povertà (2. del) 0.20 Film: Flagrante adulterio (dram., V. B., 1965, r. William Ted Kotcheff, i. Laurence Harvey)	12.10 Nadaljevanka: La freccia nera 13.20 Dokumentarec: Grotte 13.50 Tečaj francoskega jezika 14.20 Dokumentarec: Delta 15.20 Kolesarstvo: Trento - coppa d'oro 15.40 Perugia: Lahka atletika 16.05 Nogometno prvenstvo - A in B lige 18.30 Glasbena oddaja: speciale orecchiochio 19.00 Dnevnik 19.30 Športni ponedeljek 20.05 Dokumentarec: Panorama internazionale - L'America di Mark Twain 20.30 Glasbeni spektakel: Discoestate '86 21.30 Dnevnik 21.40 La nostra vita filmata (1. del) 22.15 Ponedeljkov proces 23.30 Dnevnik	17.10 Poročila 17.15 Otroški spored: Planinski domovi 17.35 Nanizanka: Modro poletje (15. del) 18.00 Poletni festival '86 - španski pleši 18.45 Risanke 19.00 Danes. Podravske obzornik 19.30 Dnevnik 19.55 Vremenska napoved 20.05 Nadaljevanka: Omožila sem se s klonikom (2. del) 21.00 Omizje: Reforma reforme? 23.00 Poročila	14.00 TV novice 14.05 Otroški program 17.30 Zdravstveni rubriki: Zdravnik in pacient, ob 18.00 Zdravnik in otrok 19.00 Odprta meja
8.30 Nanizanka: Una famiglia americana 9.20 Nadaljevanka: Una vita da vivere, 10.15 General Hospital 11.15 Kviz: Tuttinfamiglia 12.00 Nanizanka: Lou Grant 13.00 Znanstveni tednik: Big Bang 13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.20 La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo 16.00 Dokumentarec: Il mondo intorno a noi 16.30 Nanizanka: Tarzan 17.30 Kviz: Doppio Slalom 18.00 Nanizanke: Super Vicky, 18.30 Kojak, 19.30 Love Boat 20.30 Nadaljevanka: Le vedove II (1. del) 22.30 Kulturna oddaja: Otto Italie allo specchio 23.00 Športna rubrika: Sport 5 1.30 Nanizanka: Ironside	12.00 Nanizanki: Mary Tyler Moore, 12.30 Vicini troppo vicini 13.00 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke L'incantevole Creamy, Le avventure della dolce Katy, She-Ra la principessa del potere 14.30 Nanizanka: La famiglia Bradford 15.20 Film: Sangue misto (Dram., V. B. 1955, r. George Cukor, i. Ava Gardner, Stewart Granger) 17.30 Nanizanka: Febbre d'amore 18.15 Kviz: C'est la vie, 18.45 Il lgioco delle coppie 19.30 Nanizanka: Charlie's Angels 20.30 Film: L'albero di Natale (Dram., 1969, r. Terence Young, i. William Holden, Vira Lisi) 22.30 Film: La maledizione di Damien (Grozljivka, 1978, r. Don Taylor, i. William Holden, Lee Grant) 0.30 Nanizanki: Vegas, 1.20 Switch	Woman, 10.45 L'uomo da 6 milioni di dollari, 11.35 Lobo, 12.30 Due onesti fuorilegge, 13.30 T. J. Hooker 14.15 Glasb. odd.: DeeJay Television 15.00 Nanizanka: Truck Driver 16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam vmes risanke Il mago di Oz, Lady Oscar, Occhi di gatto 18.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 19.00 Arnold, 19.30 Happy Days 20.00 Risanke: Magica, magica Emi 20.30 Dokumentarec: Jonathan - dimensione avventura 22.30 Montreux Golden Rose Rock - festival 1986 1.00 Nanizanki: Toma, 2.00 Master	Canale 5 predvaja drugo serijo nadaljevanke Le vedove, ob 20.30	V Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednji prispevki: VIDEM — koncert umetniškega ansambla JLA TRST — predstavitev koncertne sezone Glasbene matice GORICA — začetek pouka na Goriškem TRST — prepoved daljših izletov med šolskim letom TRST — srečanje ZKMI o brezjedrskih področjih
CANALE 5	ITALIA 1	TELEFRIULI	LJUBLJANA	RADIO KOPER (italijanski program)
8.30 Nanizanka: Una famiglia americana 9.20 Nadaljevanka: Una vita da vivere, 10.15 General Hospital 11.15 Kviz: Tuttinfamiglia 12.00 Nanizanka: Lou Grant 13.00 Znanstveni tednik: Big Bang 13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.20 La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo 16.00 Dokumentarec: Il mondo intorno a noi 16.30 Nanizanka: Tarzan 17.30 Kviz: Doppio Slalom 18.00 Nanizanke: Super Vicky, 18.30 Kojak, 19.30 Love Boat 20.30 Nadaljevanka: Le vedove II (1. del) 22.30 Kulturna oddaja: Otto Italie allo specchio 23.00 Športna rubrika: Sport 5 1.30 Nanizanka: Ironside	8.30 Nanizanka: Una famiglia americana 9.20 Nadaljevanka: Una vita da vivere, 10.15 General Hospital 11.15 Kviz: Tuttinfamiglia 12.00 Nanizanka: Lou Grant 13.00 Znanstveni tednik: Big Bang 13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.20 La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo 16.00 Dokumentarec: Il mondo intorno a noi 16.30 Nanizanka: Tarzan 17.30 Kviz: Doppio Slalom 18.00 Nanizanke: Super Vicky, 18.30 Kojak, 19.30 Love Boat 20.30 Nadaljevanka: Le vedove II (1. del) 22.30 Kulturna oddaja: Otto Italie allo specchio 23.00 Športna rubrika: Sport 5 1.30 Nanizanka: Ironside	13.30 Nogomet: Triestina - Sambenedettese 15.30 Glasbena oddaja: GTX Music 18.30 Nanizanka: Arrivano le sposi 19.30 Dnevnik 20.00 Nanizanka: Una famiglia intraprendente 20.40 Nogomet: A lige Napoli - Udinese 22.30 Dnevnik 23.00 Rubrika: Il salotto di Franca 23.30 Košarka: Yoga - Fantoni	5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 4.30-8.00 Jutranji spored; 8.05 Aktualni problemi marksizma; 8.25 Ringaraja; 8.40 Izberite pesmico; 9.05 Z glasbo v dober dan; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki revijski orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.00 13.00; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 V gosteh pri zborih; 14.30 Mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Na ljudsko temo; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč, otroci; 20.00 Kulturni globus; 20.00 Zaprlešite z nami; 21.05 Dunajski filharmoniki in dirigent Wilhelm Furtwängler; 22.00 Našim po svetu; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Ob domačem ognjišču; 22.50 Literarni nočno.	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.45 Koledarček; 7.00 Dobro jutro; 8.00 Prisrčno vaši; 8.15 Flashback; 9.00 Po vašem izboru; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Zdravo otroci; 10.35 Vstop prost; 11.00 Kviz; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30-20.00 Glasbeni program; 15.45-19.30 Splash; 15.00 Zdravo otroci; 16.00 Besede in glasba; 16.15 Edig Galletti; 16.55 Pismo iz...; 17.45 Evergreen; 18.33 Approccio al classico; 20.00-6.00 Nočni spored.
RETEQUATTRO	ITALIA 1	TELEQUATTRO	RADIO TRST A	RADIO KOPER (slovenski program)
8.30 Nanizanki: Vegas, 9.20 Switch 10.10 Film: Gli amanti dei cinque mari (Pust., 1955, r. John Villers Farrow, i. John Wayne, Lana Turner)	8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.20 Gli eroi di Hogan, 9.50 Wonder	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti 23.45 Fatti e commenti	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20-8.00 Dobro jutro po naše: koledarček, narodnozabavna glasba; 8.00 Liki naše preteklosti; 8.40-10.00 Glasbeni almanah; 9.00 Iz življenja naših skladateljev: "Miroslav Vilhar"; 10.10 Koncert; 11.30-13.00 Glasbeni almanah; 13.20 Cecilijanka: mešani zbor "Jože Srebrnič" iz Deskel, mešani zbor "Vrtojba" in ženski zbor "Sovodnje"; 13.40 Glasbeni almanah; 14.10-17.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Kmetijski tednik; 18.30 Poletni mozaik.	6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme; 6.45 Cestne informacije; 8.00-13.00 Prenos II. programa RL; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 14.05 Novosti naše diskoteke; 14.40 Iz kulturnega sveta; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Športni dogodki; 17.40 S tekmovanja pevskih zborov Seghizzi; 18.00 Se pomnite tovariši.

Canale 5 predvaja drugo serijo nadaljevanke Le vedove, ob 20.30

Nobenega posluha za dialog

Lega nazionale, organizacija v sklopu katere deluje tudi samozvani odbor za zaščito italijanske identitete Gorice, je predsinočnim v Avditoriju proslavila 40-letnico delovanja. Po polemikah glede sestave častnega odbora so se v dvorani zbrali predstavniki civilne (z vidnimi odsotnostmi parlamentarcev in političnih predstavnikov na deželni in pokrajinski ravni) ter vojaške oblasti. Prisotni so med drugimi bili župan Scarano, prefekt Garsia, kvestor Pensato, vojaški častniki ter predstavniki strank, med katerimi seveda niso manjkali polnoštevilno prisotni misovski veljaki.

Vzdušje in besede, ki smo jih lahko slišali v dvorani, so dajale vtis zaprašenosti in neaktulanosti, podobno kot če bi na starem gramofonu poslušali že dodobra izrabljeno ploščo. Tudi povprečna starost prisotnih je bila taka, da po njej sodeč ne bi mogli pripisovati predolge bodočnosti pristranskim nacionalističnim idejam, ki jih izraža večina somišljenikov organizacije. Govor inž. Guida Fornasira - ki že dvajset let vztraja na čelu Lege - je, sicer v umirjenem tonu, kot se spodobi za svečanost, iznesel te ideje z določenimi poudarki, ki jih je občinstvo podčrtalo s pomenljivimi aplavzi. Vžgal se je tako ob frazah o italijanski Gorici, njenem italijanskem prebivalstvu, trikolori ("ki jo ne skrini nobena rdeča zvezda"). Poslušali pa smo lahko tudi resnobne besede o "dogodkih po prvem maju 1945, ki so postavili nasproti prebivalce mesta in one iz hribovitih področij (SIC!) slovenskega izvora".

Precej drugačni so bili poudarki v pozdravu župana Scarana. Po polemikah, ki so znotraj KD sledile njegovi prisotnosti v častnem odboru in zaradi katerih je bil na proslavi blestela odsotnost Brancatija, Tripanija in drugih vidnih predstavnikov stranke, se je župan odločil za spravljiv govor. Poudarek je bil na sožitju, na premoščanju nasprotij (»ki si jih ne želi 99 odstotkov ene kot druge narodnosti v mestu«), na dialogu.

Tudi italijanska stran je, predvsem v obdobju med vojnama, zagrešila svoje napake, je pogumno priznal in pozval Lego, naj ob tej 40-letnici stopi v stik s predstavniki manjšine za razčiščenje stališč o vprašanju zaščite. Manjšini je treba zagotoviti zaščito, je še dejal, a takoj pojasnil, da to ne pomeni dvojezičnosti. Prav slednje pojasnilo je ob tedaj hladna publika podčrtala z aplavzom.

Najbolj burno pa je bilo ploskanje, ko je predsednik Fornasir v pripombi takoj po zaključku županovega govora zavrnil dialog, češ da je "Lega v obrambnem položaju in da popuščanja ni treba zahtevati z njene strani, pač pa od »onih, ki so na napadalnih pozicijah«.

Preostalo dogajanje na proslavi ni bilo posebne omembe vredno. Sledilo je namreč še nekaj, vseh po istem kopitu nastrojenih posegov in podeljevanje priznanj najstarejšim in najzalužnejšim članom ter osebnostim (diplomo so podelili tudi županu in nekaterim drugim političnim osebnostim), za sklep pa je igrala vojaška godba divizije Folgore.

Obračun poslovanja CAFO Lani 27 milijonov primanjkljaja

Za razliko od prejšnjih let, je bilo finančno poslovanje Konzorcija CAFO lani precej ugodno. Zaključni račun izkazuje le nekaj nad 27 milijonov lir primanjkljaja, ki ga bo, kakor je slišati, v celoti pokrila ustanova sama. Vest so z zadovoljstvom sprejeli na zadnji skupščini župani petnajstih občin članic konzorcija, ki so med drugim tudi odobrili obračun poslovanja. Vrsto let so morale namreč občine prevzeti, so-

Z včerajšnjim podpisom listine

Potrjene vezi prijateljstva med Šempetrom in Romansom

Želja po tesnejšem prijateljstvu in sodelovanju ob meji je bila ponovno izrečena včeraj popoldne v Šempetru, kjer so v okviru praznika Krajevne skupnosti podpisali listino o pobratenju med Šempetrom in Romansom. S tem uradnim aktom so potrdili dolgoletno prijateljstvo med obema skupnostima, pobratenje pa se uokvirja v številne podobne pobude, ki so se v zadnjih letih uresničile ob meji.

V prostorih Glasbene šole je goste iz Romansa in Beograda (Šempeterci se bodo namreč oktobra pobratili s KS V. Tomanovič) najprej pozdravil predsednik Krajevne skupnosti iz Šempetra Jože Gačnik, ki je pozitivno ocenil večletno sodelovanje z občino v goriški pokrajini. Podpis listine pa pomeni tudi prispevek k miru med narodi, kar je v tem času izredne važnosti, je v svojem posegu podčrtal predsednik Gačnik.

Ob prisotnosti predsednika občinske skupščine Nova Gorica Danila Basiha, delegacij borčevskih organizacij iz Štandreža, Romansa in Šempetra, je župan iz Romansa Mirio Bolzan naglasil, da pobratenje ne sme pomeniti cilj, marveč izhodišče za bodoče tesnejše odnose in prijateljstvo med italijanskim in slovenskim narodom, tako

Aktualno in žgoče vprašanje

Kdo skrbi za naš jezik?

Po pravici povem, zavrelo mi je: članek, ki je pred nekaj dnevi izšel v Primorskem dnevniku, mi je pogнал kri v glavo. Ne zaradi vsebine, pač pa je bil vzrok za to povsem drugačen: sveta jeza me je zagrabila zaradi jezika, v katerem je bil napisan, zaradi tolikih in takih slovničnih ter pravopisnih napak, da je to preseglo vse meje tudi najširše dopustnosti.

V bistvu pa ta članek ni niti edini vzrok, zaradi katerega sem se razjezil, saj se končno lahko vsakemu človeku zgodi spodrsljaj. Tudi časnikar je samo človek in nič drugega. (In res lahko rečem, da je bil v tem primeru spodrsljaj, saj se je pripetil - ironijal - prav komu, ki sicer vedno skrbi za lepo in pravilno slovenščino). Vprašanje, ki sem si ga postavil, je bilo zastavljeno drugače: kako je mogoče, da gre v našem dnevniku ne samo ta članek ampak sploh toliko člankov s slabim jezikom, pravopisnimi napakami, pomenskimi zgrešenkami, s tolikimi povsem nepotrebnimi italijanizmi skozi ves sistem redakcije? Ali je tam časnikar, ki mora delati hitro in pod pritiskom, edini in dokončni razsodnik pisnega izdelka, ali pa so tam še druga »rešeta«, ki bi morala biti del postopka za čisti končni izdelek? So ali niso?

Pa konec koncev, saj tu ne gre zgolj za Primorski dnevnik. Pogosto poslušam poročila Radia Trst A in neredko se mi ob tolikem nepoznavanju osnovnih zakonitosti slovenščine naježijo lasje. Kdo so ti radijski časnikarji, ki se sploh ne potrudijo, da bi bil njihov jezik na ravni, ki je potrebna za tako delo, saj se njihove napake niti za las ne zmanjšujejo? Pa Radio Opčine? Ob vseh simpatijah, ki jih gojim do teh navdušencev, ki so uspeli privabiti k poslušanju te postaja z res privlačnimi programi tako širok krog občinstva, ne morem v sebi zatreči hude nelagodnosti ob jeziku, ki ga tvorci teh radijskih sporedov tako samozavestno, brez dvomov in avtoritativno vsiljujejo poslušalstvu. Mar se vsi ti pišočji in govoreči ljudje ne zavedajo, da jezik ni last posameznika, niti predmet hobija, s katerim počenjaš, kar se ti pač zljubi in vanj v nobenem primeru ne more biti vključeno (na tej ravni) lastno jezikovno neznanje, kot atribut, za katerega ne odgovarjajo nikomur. Mar zanje ni jezik prvinška izrazna lastnina neke skupnosti, ki mu je določila pravila, katerih se je treba držati in jih spoštovati?

Pa preidimo drugam. Niti naših šol ne moremo izvesti. Javno si upam izreči trditev (in to tudi dokazati), da številni (rekel bi kar: preštevilni) šolniki obvladajo svoj materin jezik v tako nezadostni meri, da je to v nekaterih primerih že na robu sprejemljivosti. In to šolniki vseh kategorij, od učnega osebja, do pomožnega in vodstvenega. Kako naj šolnik teži za lepim jezikom učenca, če mu ga sam ne zna posredovati (in si nekateri pri tem celo pomagajo s tujimi izrazi, čeprav imamo Slovenci za iste pojme svoje domače že stoletja)? »Zame je slovenščina težek jezik,« mi je pred časom dejala kolegica na šoli. Kako je to mogoče? Kako je nekemu izobražencu, ki je vse šole opravil v slovenščini, lahko materin jezik težek? Kako? To želim vedeti!

Res, kaj je s to slovenščino? Že večkrat so mi dijaki v pogovoru izjavili, da jim je italijanščina bližja od slovenščine. Ne vsi, niti ne večina, toda takih je vendarle preveč. Zakaj je tako? Kje so vzroki?

Pa jezik, kot pogovorni jezik naših ljudi? Ste kdaj poslušali našega povprečnega zamejca (pogosto pa niti vmatični domovini ni mnogo bolje), kako se izraža v intervjuju, ko mora reporterju v radijski mikrofon izreči nekaj najosnovnejših odgovorov na najenostavnejša vprašanja in to s področja, ki ga najbolj obvlada in mu je vsebinsko in miselno najbližje? Zakaj se naš človek tako muči s tem jezikom, ki ga vendarle (v narečju) govori vsak dan, pa postaja zanj že tudi v narečju, mislim onem pravem, avtentičnem, neprijetna nadloga, če pričakujemo od njega, da bo v njem izoblikoval smiselne in jezikovno (narečno) urejene odgovore?

Naj morda tu omenim še naše politike in družbenike? Kar težko jih je včasih poslušati, kako se mučijo z jezikom in kako jezik muči njih. Pa se vprašajmo: Zakaj?

V ta divji ples vprašanj sodi vsekar še eno, ki je morda med vsemi najbolj žalostno. Povsod po svetu so pač ljudje, ki govore boljše ali slabše svoj materin jezik, kar je povsem naravno. V nobenem primeru ne moremo od vsakega Angleža zahtevati, da bo govoril neoporečno oxfordsko angleščino, pa tudi nikalni roditeljik ni za preprostega človeka tako hud spodrsljaj, kot je za šolnika. Šolniku takega spodrsljaja ne odpuščam. Pa časnikarju tudi ne. In nikomur ne, če mu je jezik sredstvo za sporočanje širšemu krogu jezikovnih »uporabnikov«. Nikomur ne, če je domet njegovega jezikovnega proizvoda (kakršne-koli vsebine) namenjen javnosti.

Na šoli, kjer poučujem, smo imeli izobešenih v lanskem letu desetine in desetine raznih lepakov, vabil na predavanja, plese, prireditve itd. Med temi desetinami in desetinami, če se

prav spominjam, je bil eden (dopuščam, da sta bila največ dva) napisan tako, da ni bilo v njem nobene (tudi hude) pravopisne napake. In mnoge med temi so poslale naše vidne kulturne ustanove. Zveza komunistične mladine si je dovolila razdeljevati pred našimi šolami stotine letakov, v katerih ni bila le vrsta hudih jezikovnih pomanjkljivosti, ampak niti ene strešice nad šumniki. Mar ne meji to že na žaljiv odnos ne le do jezika, ampak do nekega naroda?

In zdaj tisto žalostno vprašanje: Zakaj se pri nas ob to jezikovno popustljivost, neobčutljivost in (vsaj v nekaterih primerih) ignoranco nihče javno ne obregne. Zakaj gre to vse mimo nas, kot nekaj zanemarljivega? Mar nimamo ustanov, ki bi se morale oglasiti in ukrepati? Mar nimamo Slavističnega društva? Nimamo tudi vrste odličnih poznavalcev slovenskega jezika? Jih ob vsem tem usesa ne bole? Glušimo? Saj to nikakor ne more biti več samo jezikovno vprašanje, pa celo niti ne kulturno ampak je že kar politično. Če ni politično, naj mi kdo pove, zakaj se je potemtakem v Ljubljani, ob podobnem stanju, oglasila v zvezi s slovenskim jezikom Socialistična zveza delovnega ljudstva, zakaj je o našem jeziku razpravljala OK KPS? In zakaj se potemtakem ne oglašajo s tem v zvezi nobena naša družbenopolitična organizacija? Ne pristajam na trditve, da stvari niso tako hude. Vse kar navajam, je moč dokazati s črno na belem, za vse te ugotovitve so dokazi. Kdor jih ne vidi jih noče videti ali pa tega ni sposoben, je neobčutljiv za vse to.

Vem, ni moja dolžnost, da se prav jaz oglašam s tem v zvezi, saj ne so-dim med najbolj poklicane in globoko

se zavedam lastnih pomanjkljivosti v svojem jezikovnem znanju. Trudim se, da bi jih odpravljati in v zadovoljstvo mi je, če se s tem svojim amaterskim »porabništvom« jezika vzdržujem vsaj na sprejemljivem poprečju njegove kakovosti. Zato menim, da so mnogo bolj od mene poklicani številni drugi, da bi se oglasili v zvezi s tem vprašanjem. In zanesljivo vem, da nisem edini, ki želi slišati od njih besedo o naši slovenščini.

Saj tu ne gre za kako gadafizacijo postopka proti indolentnosti do naše slabe slovenščine. Pa tudi ne za kake kazenske odprave proti tistim, ki jim predstavlja jezik sporočilno sredstvo, namenjeno širšemu krogu javnosti.

Gre za nekaj drugega: gre za to, da postanemo do naše najdragocenejše dediščine, ki smo jo nasledili od naših prednikov, do našega materinega jezika bolj občutljivi, bolj odločni ne le pri količini, ampak tudi pri kakovosti njegovega ohranjanja.

Izgubljanje kakovosti pa je v najtesnejši zvezi z zmanjševanjem količine. Zlasti pri narodu, kjer je pojem narodnosti tako tesno povezan z jezikom, kot bistveno vsebino njegovega kulturnega izročila. Natanko vemo, kaj pomeni za nas izguba jezika.

Postavljam še zadnje vprašanje: V kakšnem sorazmerju so izjemni napori, ki jih vlagamo v naš boj za globalno zaščito z veliko mero javne neobčutljivosti za naš jezik? Za kateri jezik se borimo in za kakšen?

Na vse to naj odgovarjajo tisti, ki so za to bolj poklicani od mene. Če mi bodo s svojimi odgovori dokazali, da so moja opažanja napačna, se bom tega samo razveselil.

Res močno in iskreno razveselil. BOJAN PAVLETIČ

Danes v luteranski cerkvi

Nastop flavtista F. Brüggna

Danes bo v luteranski cerkvi na Trgu Panfili na sporedu drugi koncert iz cikla »REPENTABOR«. Nastopil bo znani in priznani flavtist Frans Brügggen, ki bo izvajal dela skladateljev iz 16., 17., 18. in 20. stoletja. Frans Brügggen se je rodil v Amsterdamu in tu dokončal svoj glasbeni študij. Že pri 21. letu starosti je postal profesor flavte na konservatoriju v Haagu. Vodil je seminarje o antični glasbi na Harvard University ter na Berkley University in v vseh večjih evropskih centrih. V Italiji je bil prvič leta 1973 in sicer v Rimu.

F. Brügggen je pomemben predvsem zato, ker je začel kljunasto flavto obravnnavati kot instrument, ki lahko nastopa solistično kot katerokoli drugo glasbilo. Pri nas je žal tako mišljenje bolj malo razširjeno in se v glavnem študij flavte omejuje le na srednješolsko glasbeno udejstvovanje. Tako ostanejo sicer številne in skorajda presenetljive interpretacijske in izrazne razsežnosti tega instrumenta, v glavnem, če že ne popolnoma, neodkrita in torej neizčrpana.

Brügggen je kot koncertist prepotoval ves svet. S koncertiranjem, pa tudi z aktivnim sodelovanjem in ustvarjanjem, je odkril obsežen glasbeni repertoar, ki ga je malokdo poznal. Ustanovil je "Trio Sour Cream", v katerem sodelujeta še Kees Boeke in Walter Van Hauwe (flavte, viola da gamba in drugi instrumenti). Skupina se publici predstavlja z neobičajno glasbo, predvsem starih avtorjev.

Od leta 1970 je Brügggen stalen gost v naši državi, leta 1982 pa se je v Italiji prvič predstavil kot direktor ansambla "Orchestra del Settecento".

Nedeljski koncert bo obsegal v glavnem dela skladateljev prejšnjih stoletij, poslušali pa bomo lahko tudi

skladbo "Frammenti" M. Shinohare iz leta 1969.

Koncert se bo začel s skladbo **Amarilli mia bella** skladatelja, flavtista in organista J. van Eycka, prvega, ki je napisal zbirko izključno za kljunasto flavto. Zbirka nosi naslov "Der Fluyten Lust-Hof". Značilnost njegovih skladb je v tem, da je glavno temo naknadno razvijal v sledečih variacijah. Sledila bo **Ricercata** iz leta 1553 skladatelja D. Ortiza. Značilne so zanj predvsem kompozicije za violo da gamba. Naslednji dve skladbi, skladatelj G. Bassana in A. Virginiana, sta približno iz istega obdobja (1585 in 1580). Obe sta zelo virtuosistični in torej za tisto dobo značilni.

Program bo nadaljevala **Suite in sol minore** J. Rebla. Skladbo sestavljajo običajni stavki, značilni za obdobje: zaporedje plesov v izmenično hitrem oziroma počasnem ritmu. Sledila bo še skladba **Frammenti** M. Shinohare. Zadnja bo na sporedu štiristavčna **Partita in Do minore** iz leta 1718 J. S. Bacha. Skladba je bila prvotno napisana za prečno flavto, naknadno je -terco- višje- nastala transkripcija za kljunasto flavto.

Teatro stabile bo predstavil novo sezono

V torek bo v Časnikarskem krožku (Trst, Corso Italija 12) tiskovna konferenca, na kateri bo tržaško stalno gledališče Teatro stabile predstavilo repertoar za sezono 1986/87. Tiskovna konferenca bo pričela ob 10.45. Isti dan bo ob 18.15 ponovitev konference, ki bo tokrat namenjena šolam, kulturnim društvom, sindikatom, skratka, širšemu občinstvu.

Navdušujoč začetek tržaške jazz sezone

Lino Patruno Jazz Show v znamenju klasičnega jazz

Če je jazz predvsem glasba razpoloženja, občutkov, ritmičnega utripa, se je letošnja tržaška jazz sezona začela v duhu pravega jazz, tistega najbolj doživetega in najbolj prisrčnega. Pravzaprav je bil koncert priznanega kitarista Lina Patruna in njegovih All stars, ki so se odzvali vabilu Tržaškega jazz kluba in tako nastopili v disku Mandracchio, pravi jazz show s klasičnim sporedom, ali tudi skok v svetlo jazzovsko preteklost, tja nekam daleč v začetek stoletja in zlato neworlean-sko dobo.

Tržaški jazz klub napoveduje letos izredno razgibano in raznoliko sezono, ki jo namerava uresničiti, kot že tudi lansko, v dogovoru in sodelovanju z diskom Mandracchio, kar predstavlja kljub omejenemu številu mest prostorsko rešitev za klub (ki še vedno ne razpolaga z lastno dvorano), istočasno pa nudi koncertom nadvse prijetno okolje z dovoljšnjo mero intimnosti. Stik med izvajalci in občinstvom, ki ga sestavljajo skoraj izključno ljubitelji in poznavalci te glasbene zvrsti, je v bistvu neizogiben.

To občinstvo je četrtkov koncert Patruna in njegovih sodelavcev v znamenju klasičnega jazz nadvse razveselilo, saj dobri dixieland sestavi niso vsakdanji pojav in predstavljajo prav prijetno osvežitev. Patrunovi All Stars pa tudi niso samo dobra skupina, ki nastopa s klasičnim repertoarjem, temveč so nadvse uglašena skupina

starih jazz mačkov, ki igrajo sebi in drugim v veselje. Človek jih tudi zaman sprašuje, kaj nameravajo izvajati na nekem koncertu, ker je to odvisno od ozračja in - tako pravijo nastopajoči - predvsem od občinstva. Iz širokega repertoarja, ki obsega skladbe Gershwin ali Porterja, pa tudi stare blue- se, znane hite iz petdesetih let in novejše skladbe samega Patruna, skupina črpa glede na utrip, ki ga zazna pri občinstvu, in suvereno niza skladbo za skladbo v stalnem pretakanju solističnih in skupinskih izvajanj.

Omenili smo, da je to skupina starih mačkov. Poleg Lina Patruna, ki spada nedvomno med najbolj priznane italijanske in tudi evropske predstavnike klasičnega jazz, so v Trstu nastopili trobentar Lelio Lorenzetti, klarinetist Bruno Longhi, kontrabasist Marco Ratti (ki je pred leti igral tudi v tržaškem gledališču Verdi) in bobnar Gil Cuppini, kot edini predstavnik mlajše generacije. Težko je pri takih sestavih ocenjevati vsakega glasbenika posebej, čeprav so to odlični izvajalci, kot so dokazali ob vsaki solistični priložnosti. Medtem ko sta kontrabasist in bobnar nudila vseskozi nadvse zanesljivo ritmično ogrodje, sta trobentar Lorenzetti in klarinetist Longhi spleta zanimive in izvirne aranžmaje, v katere se je Patruno vpletal včasih s kitaro, drugič z banjom v spremljalni ali vodilni vlogi. Trenutki pa so se prepletali v vrtočnem ritmu ali nad-

vse melodično, po razpoloženju pač, kot so izvajalci napovedali pred koncertom, čeprav smo se kot občinstvo prepričali, da so to razpoloženje ustvarjali oni s svojim ra doživim in sproščenim izvajanjem.

Lino Patruno, ki so ga mnogi spoznali pred leti, ko se je ukvarjal s kabaretom in nastopal z Nannijem Svampo in skupino I Gufi na televiziji, ni samo vrhunski kitarist, temveč tudi odličen show man, ki zna s prisrčno besedo pridobiti občinstvo, istočasno pa spodbuditi sodelavce, da se koncert spremeni v pravo seanso, ko občinstvo preneha samo poslušati in zaživi z izvajalci. Morda je bila prav ta glavna odlika Patrunovega gostovanja v Trstu, čeprav nečemo s to trditvijo oškodovati vseskozi odličnega izvajanja. V kratkem razgovoru pred koncertom nam je Patruno tudi zaupal, da pripravlja kar dve plošči v sodelovanju s svetovno znanimi glasbeniki. Pa je takoj stekla beseda o občutkih in o veselju, ki naj ga spošča jazz glasba, če je ozračje pravo. Ozračje pa so uspeli Patrunovi glasbeniki ustvariti že na kratki vaji pred koncertom, ko se sicer redki prisotni - nekaj članov kluba, televizjska ekipa in uslužbenci diska - niso mogli zadržati, da bi iskreno zaploskali.

Po kratkem premoru, ko je dvorano napolnilo občinstvo, ozračje ni bilo bistveno različno in prisrčni glasbeniki so popeljali prisotne od motiva do motiva, kot že omenjeno, od starega blusa, do znane Star Dust ali Indutan, pa do nekaterih Patrunovih skladb v nepozabno glasbeno potovanje. Spretna improvizacija so vsaki skladbi dale kanček novega in - čeprav je res, da je improvizacija lahko samo sad dolgoletnega študija in igranja, pa tudi poznavanje med godci in uigranosti skupine - uresničile Patrunovo napoved, da bodo igrali brez točnega sporeda, ker bodo sledili trenutnemu razpoloženju, tako kot so to počele stare črnske jazz-band, ki so igrali po cestah v New Orlenasu.

Če je ljubitelje jazz razveselil zgodnji začetek letošnje sezone, jih bo verjetno razveselila tudi vest, da je naslednji koncert predviden že 28. oktobra, ko bo v Trstu nastopil znani poznavist Jimmy Knepper (zaslovel je ob sodelovanju s Charliem Mingusom), ki se bo tedaj mudil na turneji v Italiji. Pred koncem leta pa bi morali nastopiti Pier Cogno, Gabriele Centis in Gino Cancelli, ki pripravljajo long-play ploščo. Verjetno bo klub orgniziral istočasno predstavitev plošče, ki jo je tudi sponsoriziral, in koncert pri- ljubljenih domačih glasbenikov.

(nak)

Študijsko srečanje o Petrarki

Te dni poteka v Trstu in Gorici mednarodno študijsko srečanje "Filologija in eksageza Petrarke med 14. in 16. stoletjem", v teku katerega naj bi udeleženci analizirali delo Francesca Petrarke, s posebno pozornostjo na vpliv, ki ga je imel na italijanski jezik, italijansko ter evropsko kulturo v tistem obdobju.

Srečanja se udeležuje nad sto raziskovalcev in strokovnjakov z vsega sveta. Srečanje se je začelo v petek, 19. septembra, v konferenčni dvorani fakultete za ekonomijo in trgovinstvo. V popoldanskih urah so se udeleženci preselili v Europa Hotel pod Nabrežino. Včeraj se je delo nadaljevalo v palači Attems v Gorici. Na današnjem zaključnem dnevu, ki bo spet v nabrežinskem hotelu, bodo pod predsedstvom Frana Čaleja, predavali Fredi Chiapelli z losangelske univerze, Ulrich Scultz-Buschhaus s celovške univerze in Emilio Bigi z milanske univerze.

Srečanje bo svečano zaključil Giuseppe Billanovich.

angleškega jezika

se naučiš v

BRITISH SCHOOL

v ulici torrebiana 18 trst
tel. 040/69453 - 69140

TEČAJI ZA ODRASLE

- Angleški predavatelji, ki so usposobljeni za poučevanje angleščine tujcem (E. S. L.).
- Tečaji za vse starosti, poklice, zjutraj, popoldne in zvečer (8 tečajev dnevno).
- Jamstvo: center AISLI, dopolnilne lekcije, brezplačno ponavljanje.
- »SELF ACCESS CENTRE«: prost vstop v učilnice, čitalnice in video sobe.
- Uradni center »UNIVERSITY OF CAMBRIDGE« (UCLES).

Founder Member Aisli

Namizni tenis: drevi ob 18.00 v Zgoniku proti Portugalkam

Krasovke računajo na pomoč navijačev

Drevi ob 18. uri se bo pričel letošnji nastop Krasovih deklet v pokalu sejemskih mest. Pokalni nastopi so doslej prinesli našim dekletom že veliko zadoščenja in upajmo, da bo tako tudi danes.

Med 28 ekipami iz 13 držav, ki so se letos prijavile za Nancy Evans Cup, poleg Krasa zastopa Italijo še TT Coccaglio iz Brescie, ki mu je žreb za nastop na domačih tleh določil nizozemski Ymah Koningslust in lombardijske igralko v tem srečanju niso brez možnosti.

Današnji nasprotnik Krasa Globtrade, Clube de Futebol Estrela da Amadora iz Portugalske je kot napovedano prišel v naše kraje v petek zvečer. Včeraj so njihove igralko opravile v zgonski telovadnici dva treninga, danes zjutraj pa bodo po vsej verjetnosti spet na delu. Kot nam je povedal njihov trener, se bodo drevi zoperstavile Krasu s tremi igralkami, ki zasedajo na državnih jakostnih lestvicah prvo, četrto in šesto mesto. Glede po-

stave, ki bo danes nastopila, pa se bo kapetan Miličeva odločila šele danes v teku dneva, vsekakor v poštevpoleg nje pridejo še Bernardičeva, Sedmakova in Doljakova. Fizično in tehnično so naše dobro pripravljene, saj so začele trenirati razmeroma že zelo zgodaj, so v dobri, čeprav ne v najboljši formi, saj smo komaj pred vrati državnega prvenstva. Danes se bodo ostala Krasova dekleta udeležila turnirja Semedela '86, ki pa ga bodo izpeljali v Izoli.

Sonjo Milič smo zaprosili za mnenje o današnjem nastopu: »Spričo tega, da smo se za srečanje dobro pripravile, odigrale smo nekaj koristnih treningov tekem, bomo za zeleno mizo stopile psihološko manj obremenjene. Kljub temu da smo imele precejšnjo srečo z žrebom, saj portugalski namizni tenis ne moremo nikakor primerjati z madžarskih, nemških, jugoslovanskim, švedskim ali ostalih evropskih državah, pa nikakor ne smemo računati, da smo že v drugem kolu. Odveč je seveda vsakršno podce-

njevanje, zmaga nam je vsekakor dosegljiva, seveda si ne smemo dovoliti nobenih spodrsrljajev. Zaigrati moramo sproščeno, prepričane o lastnih močeh in v najlepšem slogu. Veliko bo odvisno od naše najboljše igralko Bernardičeve, na katero najbolj računamo. Kot ponavadi bomo skušale dati vse od sebe, tako da bi zadovoljile občinstvo, za katero upam, da bo prisotno v največjem številu.«

Zvonka Simoneto smo včeraj dopoldne dobili v telovadnici, saj je ves dan spremljal portugalske goste. Kakšno pa je tvoje mnenje? »Tudi po tem, kar sem danes videl od naših nasprotnic, ni mogoče točno oceniti njihove vrednosti. So pa solidne, optimistično razpoložene igralko, upam pa, da ne bodo povzročale prevelikih težav našim dekletom. Apeliral bi predvsem na naše ljubitelje namiznega tenisa, da bi se polnoštevilno udeležili današnjega pokalnega srečanja, ki bo obenem največja športna prireditev v našem športno-kulturnem centru v Zgoniku doslej. (Z. S.)

Šah: droboj za svetovni naslov Karpov zaostaja le za točko

LENINGRAD — V Leningradu na dvoboju za naslov svetovnega šahovskega prvaka je v današnjem nadaljevanju 18. partije Karpov po pričakovanju premagal Kasparova in tako znižal razliko na celo točko, 9,5:8,5. Dve zaporedni zmagi izživalca sta prispevali da bo končnica dvoboja mnogo bolj zanimiva. Nadaljevanje je trajalo do 59. poteze, torej še 19 potez, nakar je Karpov spletel nasprotniku mrežo, iz katere ni bilo več rešitve. Naslednja, 19. partija, v kateri ima prvo potezo Karpov, bi morala biti jutri, če Kasparov ne bo ujel zadnjega time outa.

Maradona že oče?

NEAPELJ — Med včerajšnjim treningom je Maradona dobil telefonski poziv in odtlej je dobesedno izginil. Časnikarji so ga vsepovsod zaman iskali, da bi izvedeli, kaj je resnice v trditvi 22-letne Neapelčanke Cristiane Sinagre. Slednja je včeraj povila otroka, katerega oče naj bi bil po njenih besedah prav argentinski as. Odvetnik Sinagrove je iz-

razil upanje, da bo Maradona otroka priznal, ker ga ne bi rad vlačil po sodiščih.

»Azzurri« lahko v tujino

MILAN — Bojazen, da se nekateri italijanski nogometaši ne bodo mogli udeležiti pokalnih tekem v tujini, je bila odveč, saj jim bodo za to prilžnost vrnili potne liste. Gre namreč za »azzurre«, ki so nastopili na španskem mundialu in proti katerim tečeta dve preiskavi, češ da niso pravočasno prijavili tuje valute (neki sponzor naj bi vsakemu odšel po 21 milijonov lir) in da vsote niso vnesli v davčno prijavo. Zaradi tega je preiskovalni sodnik odredil odvzem potnih listov.

»Pogreb« Palermo

PALERMO — Krsta z vsem, kar sodi zraven, nekaj polemичnih napisov: tako je okrog 200 najzvestejših navijačev Palermo opravilo »pogrebni obred« svoje ekipe. Krsto so nesli od občinske palače do stadiona in nazaj v center, kjer so jo »zagrebli«.

Avtomobilizem: danes na VN Portugalske

Ayrton Senna kot prvi

ESTORIL (Portugalska) — Brazilski pilot Ayrton Senna bo danes na VN Portugalske v formuli 1 startal v prvi vrsti. Lotusov pilot je namreč včeraj na drugih in tudi zadnjih poskusnih voznjah zabeležil najboljši čas. Z 1'16"673 z 204,244 km na uro je Senna tudi izboljšal rekord te steze. Ob Senni bo v prvi vrsti startal tudi Nigel Mansell, medtem ko bo svetovni prvak Alain Prost začel današnjo dirko v drugi vrsti. Italijan Teo Fagi na benettonu bo startal v tretji vrsti, Johansson na ferrariju v četrti, Michele Alboreto pa šele v sedmi.

Dirko bo neposredno prenašala tudi italijanska TV na drugem sporedu s pričetkom ob 15.15.

VRSTNI RED PO POSKUSNIH VOZNAJAH

1. VRSTA: Senna (Braz.) lotus 1'16"673; Mansell (VB) williams 1'17"489. 2. VRSTA: Prost (Fr.) mclaren 1'17"710; Berger (Av.) benetton 1'17"742. 3. VRSTA: Fagi (It.) benetton 1'18"017; Piquet (Braz.) williams 1'18"180. 4. VRSTA: Rosberg (Fin.)

mclaren 1'18"360; Johansson (Šve.) ferrari 1'19"332. 5. VRSTA: Patrese (It.) brabham 1'19"637; Arnoux (Fr.) ligier 1'19"657. 6. VRSTA: Alliot (Fr.) ligier 1'19"769; Warwick (VB) brabham 1'19"882. 7. VRSTA: Alboreto (It.) ferrari 1'20"019; Tambay (Fr.) lola 1'20"761.

Zimmermannu

dirka po Laciju

RIM — švicar Urs Zimmermann je zaslužen osvojil včerajšnjo mednarodno kolesarsko dirko po Laciju. Švicarski kolesar je začel svoj beg že 64 km pred ciljem in nato zmagal dvignjenih rok.

VRSTNI RED (237 km): 1. Zimmermann (Švi.) 6.34'15" s povprečno hitrostjo 36,068 km na uro; 2. Bugno (It.) po 57"; 3. Cassani (It.); 4. Ducrot (Niz.); 5. Rossi (It.).

Svetovni rekord V. Jekimova

MOSKVA — Sovjet Vjačeslav Jekimov je včeraj na dirkališču Krilackoje pri Moskvi izboljšal svetovni rekord na 4 km s 4'28"900.

Košarka: na mednarodnem turnirju v Celovcu

Smola jadrancovcev (še trije poškodovani)

CELOVEC — Jadranovi košarkarji včeraj gotovo niso imeli sreče na mednarodnem turnirju v Celovcu. V jutranji tekmi, ki so jo naši izgubili proti Kvarneru, sta se poškodovala Sosič (ramo) in Ban (gleženj), v popoldanskem srečanju proti Innsbrucku pa je Štoka dobil udarec v oko. Če dodamo še, da Peter Žerjal in Marko Lokar še vedno nista sanirala poškod-

bi gležnja, oz. roke, potem je na dlani, da ima naše moštvo teden dni pred pričetkom drugoligaškega prvenstva dokajšnje težave.

Kvarner — Jadran 100:78 (48:45)

JADRAN: Ban 4 (2:2), Čuk 16 (4:4), Rauber 22 (10:14), Gulič 14 (4:8), Terčon 3 (1:4), Štoka 2, Sosič

8, Daneu 8 (0:1), Persi.

Naši so proti močnemu reškemu drugoligašu odlično igrali v prvem polcasu. V nadaljevanju pa so pustili in ker sta se poškodovala tudi Ban in Sosič, je bil visok poraz neizbežen.

Innsbruck — Jadran 88:78 (38:33)

JADRAN: Čuk 6, Rauber 14 (0:1), Sosič 4, Terčon 4 (0:2), Daneu 8 (2:5), Gulič 36 (7:8), Persi.

V tem srečanju se je razigral Stefan Gulič, ki je odlično vodil moštvo in obenem tudi zadeval kot za stavo (5:8 za 3 točke).

KONČNA LESTVICA: 1. Kvarner Reka; 2. Innsbruck; 3. Regenerin Celovec; 4. Jadran.

Naj omenimo, da je zadnje srečanje turnirja Alpe-Adria, v katerem bi moral Jadran igrati proti Pordenonu, v dvomu. Zaradi stiske časa bi lahko ta tekma tudi odpadla. Sklepni del turnirja Alpe-Adria bo namreč v torek in sredo v Postojni. (J. K.)

Odbojarski turnir ob 20-letnici ŠD Sokol

Breg-Sloga finale za 1. mesto

Praznovanja ob 20-letnici ŠD Sokol se počasi iztekajo, saj je ženski odbojarski turnir, ki se je začel včeraj zadnja športna prireditev v počastitev tega jubileja. Sokolovega odbojarskega turnirja se udeležujejo goriški Agorest, Breg, Sloga in Sokol, ki so se sinoči pomerili v dveh izločilnih tekmah. Gledalci so lahko prisostvovali dopadljivi odbojki, čeprav se ekipam pozna, da še niso popolnoma nared za bodoča prvenstva, od katerih pa jih loči še precej časa.

Kot prva sta se pomerila Agorest in Breg, ki bosta nastopila v D ligi. Goriška združena ekipa predvaja lepo odbojko, igralko so pokazale dobro individualno igro, pozna pa se jim, da se odbojkarice iz Gorice in Sovodenj še niso popolnoma uigrale. Breg bo letos v prvenstvu nastopil z zelo mla-

do ekipo, v katero pa se je vrnila bivša Meblova igralka Ksenja Slavec, ki bo s svojo izkušnostjo mladim soigralkam v veliko pomoč, kar je dokazala seveda že na tej tekmi.

V drugem srečanju je Sloga, ki bo nastopila v C-2 ligi, tesno premagala novince iz letošnje D lige Sokol. Srečanje je bilo izenačeno, ekipi sta nekatere tehnične pomanjkljivosti nadomestili z veliko mero agonizma. Od Sloge smo pričakovali sicer nekoliko več, saj je zaigrala brez prave odločnosti, prijetno pa je presenetil Sokol, ki bo v letošnjem prvenstvu nastopal z mlado ekipo, katero pa bo na igrišču vodila dolgoletna Sokolova in Meblova igralka Vida Legiša.

BREG - AGOREST 3:1 (9:15, 15:7, 18:16, 15:9)
BREG: Ksenja in Sabina Slavec,

Franka in Elena Žerjal, Manmenva, Tavčar, Maranzina, Komar, Sancin.

AGOREST: Kocjančič, Primožič, Mulič, Plet, Roner, Zavadlav, Peterin, Klemše, Visintin, Katrin in Barbara Lovisutti, Čotič, Černic.

SLOGA - SOKOL 3:2 (15:13, 10:15, 15:10, 9:15, 15:6)

SLOGA: Vidali, Sosič, Kokorovec, Milkovič, Miot, Drnovšček, Križmančič, Mompurgo, Guštin, Lupinc, Pro, Adam.

SOKOL: Legiša, Radetič, Rudež, Visintin, Lara in Tanja Masten, Škerk, Zbogar, Jazbec.

DANAŠNJI SPORED: Ob 16.00: finale za 3. mesto: Agorest - Sokol; ob 17.30 finale za 1. mesto: Breg - Sloga. Sledilo bo nagrajevanje s končnim slavjem ob 20-letnici Sokola.

Tenis: turnir prijateljstva na Padričah

Kakovostni boji

Včerajšnji dan mednarodnega teniškega turnirja prijateljstva na Padričah v organizaciji SZ Gaja je potekal v znamenju dokaj kakovostnih bojov. Vsi favoriti so se uvrstili v polfinalo, razen Petrinija, ki ga je presenetljivo premagal D'Ambrosi. Še posebno zanimivo in kakovostno je bilo srečanje med Zacchigno in Vehovcem, v katerem je zmagal tržiški predstavnik.

VČERAJŠNJI REZULTATI

OSMINA FINALA: Vatovec (Portorož) - Baldassin (Gaja) 6:2, 6:3; Vehovec (Slovan) - Franco (Triestino) 6:2, 2:6, 6:2; Zacchigna (Monfalcone) - Pregarc (Gaja) 6:2, 6:3; Visintini (Terni) - Corbo (Gaja) 6:1, 6:2.

ČETRTOFINALE: Menardi (ATO) - Visintini (Terni) 6:1, 6:4; D'Ambrosi

(ATO) - Petrini (TC Running) 7:5, 4:6, 6:3; Vatovec (Portorož) - Denislić (Slovan) 6:2, 6:3; Zacchigna (Monfalcone) - Vehovec (Slovan) 6:2, 6:4. Gajin turnir se bo končal danes s polfinalom in finalom. V polfinalu se bodo spoprijeli, ob 9.30: D'Ambrosi - Zacchigna in ob 10.30 Vatovec - Menardi. Veliki finale pa bo ob 15.30.

Otvorili azijske igre

SEUL — V prisotnosti predsednika republike Chun Doo Hwana so včeraj otvorili azijske igre, na katerih nastopajo predstavniki 26 držav. Med gosti sta bila tudi japonski ministrski predsednik Nakasone in predsednik mednarodnega olimpijskega odbora Samaranch. Varnostni ukrepi so izredni, saj se bojijo morebitnih atentatov.

Nogomet: danes v 1. jugoslovanski ligi

Derbi kola v Beogradu

V prvi jugoslovanski nogometni ligi bo danes na sporedu 7. kolo. Derbi bo v Beogradu, kjer bo domača Crvena zvezda gostila mostarski Velež. Sicer pa bo na sporedu še nekaj zanimivih srečanj.

V včerajšnjem anticipiranem srečanju tega kola je Sutjeska s 3:2 (0:2) premagala splitskega Hajduka. Spličani so v prvem polcasu že vodili z 2:0, nakar so domačini poskrbeli za preobrat. Bolj kot zaradi igre sta se moštvi »izkazali« zaradi nešportnega vedenja in grobosti.

DANAŠNJI SPORED: Osijek - Dinamo; Vardar - Radnički; C. zvezda - Velež; Željezničar - Partizan; Dinamo (Z) - Budućnost; Rijeka - Sloboda; Čelik - Spartak.

V 7. kolu druge jugoslovanske lige (zahod) bo Maribor pred težko preizkušnjo. Mariborčani bodo igrali proti Kikindi, ki je z osmimi točkami na drugem mestu prvenstvene lestvice.

DANAŠNJI SPORED: Maribor - Kikinda; GOŠK Jug - Proleter; Mladost - Sloga; Oskra - Jedinstvo; Borac - Vojvodina; Vrbas - Dinamo; Split - Famos; Novi Sad - Leotar; Rudar - Šibenik.

Bolgarki prvi na EP

FIRENCE — Na evropskem prvenstvu v ritmični gimnastici posamezno sta prvo mesto z istim številom točk osvojili Bolgarki Panova in Ignatova. Tretja je bila Belogazova (SZ), najboljša med Italijankami pa je bila Stacciolijska (deveta).

Košarka: drevi v 1. kolu prvenstva A-2 lige

Segafredo doma proti Violi, Stefanel v Mestrah

Goriški Segafredo in tržiški Stefanel bosta danes pričela boje v prvenstvu A-2 lige.

Goričani bodo že v prvem kolu A-2 lige naleteli na dokaj neugodnega nasprotnika. Doma se bodo spoprijeli z moštvom Virole iz Reggio Calabrie, ki uvršča predvsem odlično dvojico Američanov (Bryant - Hughes). Ekipo trenira Santi Puglisi, ki je lani vodil tržiški Stefanel. Viola sodi v ožji krog moštev, ki se bodo borila za prestop v višjo ligo.

Tržiški Stefanel pa bo prvenstvene boje začel s tekmo v gosteh. Tanjevičevi varovanci, ki so v italijanskem pokalu poskrbeli za lepo presenečenje, s tem da so v gosteh premagali Benetton iz Trevisa, bodo danes igrali v Mestrah proti mo-

štvu Pepperja. Če bodo Tržačani igrali tako kot v pokalu v Trevisu, potem lahko pričakujemo, da bo Stefanel začel letošnje prvenstvo na najboljši način — z zmago.

DREVIŠNJI SPORED (18.30)

Segafredo Gorica - Viola Reggio Calabria; Pepper Mestre - Stefanel Trst; Benetton Treviso - Liberti Firenze; Corsa Tris Rieti - Facar Pescara; Fleming Porto San Giorgio - Annabella Pavia; Fabriano - Filanto Desio; Citrosil Verona - Jollycolombani Forli; Spondilatte Cremona - Napoli.

V A-1 ligi bo videmski Fantoni gostoval v Bologni, kjer se bo spoprijel z Yogo, ki je kot Videmčani letos napredovala v A-1 ligo. Za Fantoni

bo nedvomno zelo težko gostovanje.

Še težje gostovanje pa čaka beneški Giomo, za katerega igra tudi Jugoslovana Dalipagić in Radovanović. Benečani bodo namreč v Milanu igrali proti Tracerju, ki med drugim uvršča sijajno ameriško dvojico Mc Adoo - Barlow.

DREVIŠNJI SPORED (18.30)

Joga Bologna - Fantoni Videm; Tracer Milan - Giomo Benetke; Mobilgirgi Caserta - Ocean Brescia; Berloni Turin - Dietor Bologna; Hamby Rimini - Boston Livorno; Cantine Riunite Reggio Emilia - Arexons Cantù; Allibert Livorno - Scavolini Pesaro.

V včerajšnji anticipirani tekmi 1. kola A-1 lige je Divarese doma premagal Bancoromo s 112:103 (56:41).

Danes 2. kolo v A in B italijanski nogometni ligi

Za Triestino imperativ zmaga

Tudi ta teden ni potekal brez polemik v italijanskem nogometu. Odločitev, da je Palermo izginil iz italijanskega nogometnega sveta, je gotovo »razburila« tudi tržaške nogometne kroge. Kot je znano, je tudi Palermo »kriv« za hudo kazen, ki je prizadela tržaškega drugoligaša.

Tako ali drugače, Triestino v tem obdobju pestijo drugačni problemi. Moštvo namreč ni igralo najbolje v prvem kolu tega prvenstva. V Cremo- ni bi lahko iztržila točko, pa vseeno je ostala praznih rok. Danes pa čaka Tr- žačane nova težka preizkušnja: doma bodo igrali proti Sambenedetteseju. Glede na to da je Triestina na lestvici še vedno ostala z -4 točkami, potem je povsem jasno, da v današnjem sre- čanju mora Ferrarijevo moštvo nujno zmagati. Zato vodstvo Triestine in no- gometasi sami seveda upajo, da jim bodo navijači priskočili na pomoč v čim večjem številu.

Današnji spored 2. kola (16.00):
Bari - Parma; Cagliari - Vicenza; Cam- pobasso - Bologna; Catania - Cremo- nese; Cesena - Arezzo; Genoa - Pesca- ra; Lazio - Messina; Modena - Lecce; Taranto - Pisa; TRIESTINA - Sambe- nedettese.

Tudi v prvi italijanski ligi bodo danes igrali drugo kolo. Videmčani, ki so v prvem kolu izgubili z državnimi prvaki Juventusa, bodo danes igrali v Neaplju proti Maradoni in tovarišem, ki so seveda v tem srečanju nesporni favoriti. Vse kaže torej, da se bo trnje- va pot Videmčanov, ki so v tem pr- venstvu startali z devetimi kazenskimi točkami, nadaljevala danes v Neaplju. V prihodnjem kolu pa bodo Videmča- ni gostili moštvo Interja ...

Osrednje srečanje današnjega kola A lige bo v Veroni, kjer bo Bagnoli- jevo moštvo igralo proti Milanu. Obe ekipi sta v tem prvenstvu startali s po-

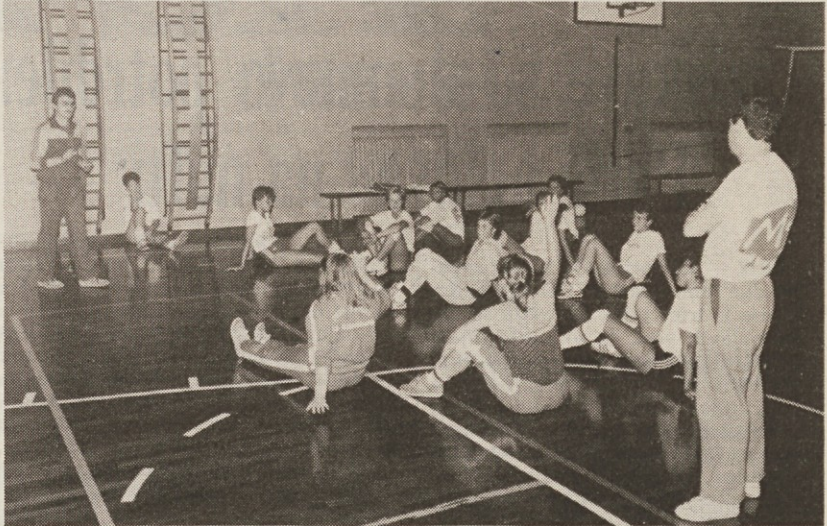
razom. Predvsem hud udarec je zabe- ležil Milan, ki je doma izgubil z Asco- lijem. V Veroni se torej obeta zelo za- nimiv boj.

Dokaj zanimivo utegne biti tudi v Firencah, kjer bo domače moštvo sprejelo v goste Sampdoria, ki jo tren- ira jugoslovanski strokovnjak Vuja- din Bošković. Fiorentina je v prvem kolu nerodno izgubila v Avellinu, Sampdoria pa dokaj srečno zmagala (s pomočjo avtogola) doma proti Atalan- ti. V današnjem kolu bo tudi Roma imela popravnji izpit: gostovala bo v Bergamu, kjer si ne more privoščiti spodrsrljavev. Juventus in Napoli bi ji lahko že v uvodnem delu prvenstva zbežala.

Današnji spored 2. kola (16.00):
Ascoli - Empoli; Atalanta - Roma; Como - Torino; Fiorentina - Sampdo- ria; Inter - Brescia; Juventus - Avelli- no; Napoli - Udinese; Verona - Milan.

ODBOJKA: pred prvenstvom ženske C-2 lige

Sloga s pomlajeno ekipo

Igralke Sloge med vadbo s svojim trenerjem Peterlinom (levo) in pomožnim trenerjem Pavlom Morpurgom

Tudi Sloga se že dalj časa pripravlja na bližnje prvenstvo C-2 lige, ki se bo začelo konec oktobra. S trenerjem Iva- nom Peterlinom smo se pogovorili o načrtih te ekipe, o problemih, o teh- nični plati te šesterke in še o marsi- čem drugem.

»Katero so novosti v tej ekipi in ka- kšen bo letos igralski kader Sloge?«

»Prva in najbolj razveseljiva novost je ta, da bomo tudi v letošnji sezoni nastopali v C-2 ligi. Po odstopu šester- ke Libertas Cormons iz Krmina smo namreč imeli pravico do nastopa v ligi, iz katere smo lanisicer izpadli, kar smo tudi sprejeli. Ekipa je občut- no pomlajena, saj sta dve starejši ig- ralki prenehali z igranjem, dve smo za letošnjo sezono dalina posodo Meblu, tako da tvorijo ogrodje letošnje posta- ve igralke, ki so v lanski sezoni uspeš- no nastopale v kategoriji under 16.«

»Kje so se odvijale priprave in kako je s treningi?«

»Imeli smo skupne priprave na Rav- nah na Koroškem in delo se je nepre- kinjeno nadaljevalo doma. Treniramo trikrat tedensko, četrti dan v tednu pa je posvečen igri, to je raznim nasto- pom na turnirjih.«

»Kakšni so vaši programi in cilji, predvsem glede na novosti, na razne

težave in na nujne spremembe v se- stavi ekipe?«

»Velike težave imamo z vadbenimi prostori, zato je naše delo zelo otežo- čeno, vendar smo na to že navajeni. Prepričan sem, da bomo z vidika igre znali pokazati velik napredek v pri- merjavi z lanskim prvenstvom. Račune nam lahko prekriža le mladost igralk.«

»Vsekakor bomo napeli vse sile, da bi si zagotovili obstanek v ligi. Rad bi še poudaril, da bo v bistvu celotni ko- lektiv nastopal v prvenstvu under 18, kjer bi morali v pokrajinskem merilu odigrati vidno vlogo.« (D. J.)

Capria in Carraro v sredo v Gorici

V okviru prvega nogometnega tur- nirja dežel s posebnim statutom, ki ga prireja odborništvo za šport Dežele Furlanije-Juljske krajine, bo v sredo, 23. septembra, v Gorici konferenca o sedanji stvarnosti amaterskega športa. Poleg krajevnih športnih predstavi- kov je na skupščini, ki se bo pričela ob 15.30 v Auditoriju, najavljena pri- sotnost ministra za šport Caprie in predsednika olimpijskega odbora Franca Carrara.

Memorial S. Devetak in turnir v Zdravščini

Potem ko je goriška nogometna zve- za za teden dni prenesla začetek pr- venstva 3. AL (začelo se bo 5. 10.), ima- jo naše ekipe še nekaj časa za pripra- ve. Kot znano, letos tri goriške pred- stavnice ne bodo igrale v isti skupini. Doberdobska Mladost je namreč v tržaško-tržaški skupini, Juventina in Sovodnje pa v goriško-furlanski. Gle- de kakovosti nastopajočih so Dober- dobci na prvi pogled v prednosti, vključitev v to skupino pa bo za Kra- ševe pomenila druge nevedčnosti (daljša potovanja, vprašanje gledalcev itd.).

Kot priprava na prvenstvo bosta da- nes dva turnirja, na katerih nastopa 5 slovenskih ekip.

MEMORIAL S. DEVETAK
V Doberdobo bo danes popoldne sklepni del memoriala Severina Deve- taka, ki ga prireja domače športno društvo.

Spored:
15.30: finale za 3. mesto Mladost-Breg
17.15: finale za 1. mesto Primorec- Fincantieri.

TURNIR V ZDRAVŠČINI
Na tem turnirju bosta nastopili Ju- ventina in Sovodnje. Standrežci bodo za prvo mesto igrali proti Sagrađu, So- vodenjci pa se bodo s Poggio srečali v malem finalu. Prvo srečanje bo ob 15.30.

Danes v priredbi športnega odseka KD Danica

Mali nogomet in balinanje

S finalnima tekmarja v malem no- gometu in balinarskim turnirjem se bo danes na Vrhu, v kulturno-športnem središču, zaključil prvi del špor- tno-rekreacijskih manifestacij, ki jih prireja športni odsek kulturnega druš- tva Danica. Vrsta pobud, ki jih prireja- jo prizadevni Vrhovci, se uokvirja v priprave na slovesno odprtje središča, ki je najavljeno za prihodnje leto, ko bo vas v sovoedenjski občini dobila so- dobne prostore za kulturno in športno udejstvovanje.

MALI NOGOMET
V petek so odigrali polfinalni tekmi, na katerih so nastopile postave iz Slo- venije, medtem ko so zamejske ekipe izpadle že v prejšnjih srečanjih. Očit- no je, da so ekipe iz matične domovi- ne mnogo bolj pripravljene v tej špor- tni panogi, ki je pri nas še v začetkih.

IZIDA POLFINALNIH SREČANJ:
Renče - Sela na Krasu 9:4
Podnanos - Brestovica 8:3.

Današnji spored:
ob 18.30 finale za 3. mesto: Sela na Krasu - Brestovica;

ob 19.30 finale za 1. mesto: Renče - Podnanos.

BALINARSKI TURNIR
Na turnirju KD Danica bo tokrat so- delovalo 8 ekip z obeh strani meje, ki se bodo že v jutranjih urah potegovala za prvo mesto. Poleg domačinov Dani- ce bodo na novih balinarskih stezah merili znanje člani Sokola, Poleta, Podnanosa, Cerknice, Kostanjevice na Krasu, Renč, Ozeljana. Turnir bo trajal predvidoma ves dan. Zvečer ob 20.30 pa bo v prostorih središča nagrajeva- nje balinarjev in nogometašev. Povej- mo še, da obe prireditvi potekata pod pokroviteljstvom Kmečke banke, za uresničitev pobude pa so svoj dopri- nos dali tudi številni zasebniki in pod- jetja.

TENIŠKI TURNIR
Jutri, v ponedeljek, bodo reflektorji ponovno zažareli na betonski plošči na Vrhu. Domačini so namreč pripra- vili teniški turnir, ki je odprt vsem, ki več ali manj znajo vihteti lopar in bi se radi pomerili "na uradnem tekmo- vanju". Podrobnosti o tem turnirju do- bite pri članih društva (Boris Cotič, Marjan Grillo in Lucijan Černič).

obvestila

BOROVA KOŠARKARSKA REKREACIJSKA SKUPINA
sporoča, da se tudi letos za »košarkar- ske veterane« in ljubitelje rekreacije sploh nadaljuje košarkarska rekreaci- ja, ki je ob ponedeljkih ob 20.30 na sta- dionu »Prvi maj«.

ODBOJKARSKI KLUB BOR
obvešča, da bo prvi trening miniodboj- ke za fante in dekleta (letnik 1975 in mlajši) v sredo, 24. t. m., od 15.00 do 16.30, v Borovem športnem centru. Za- četniki se lahko vpišejo neposredno pred treningom.

SZ DOM
obvešča da so treningi minibasketa - propagande ob torkih od 14.30 do 16.00, ob četrtkih od 16.00 do 17.30 in ob petkih od 14.30 do 16. ure.

SK DEVIN
obvešča vse člane in prijatelje smuča- nja, da bo v drugi polovici oktobra te- čaj smučanja na plastični stezi v Nab- režini. Smučarji bodo imeli na razpolo- go priznane učitelje. Za datum začetka tečaja in za razne informacije ter po- jasnila se zainteresirani lahko obrnejo na odbornike ali vsak torek od 20.30 dalje na društveni sedež v Praprotu (tel. 200236).

KK BOR - ODSEK ZA MINIBASKET
obvešča, da se bodo tečaji v miniba- ketu pričeli jutri, 22. t. m. Vsi zaintere- sirani se lahko direktno vpišejo na tren- ingih. Začasni spored: igralci letnika 1977 in mlajši v ponedeljek in sredo od 14.30 do 16.00; letnika 1975 in 1976 v torek od 14.30 do 16.00 in v petek od 16.00 do 17.00.

JK ČUPA
vabi vse člane, da se udeležijo regate »2 gradov« za kajutne jadrnice, ki jo

28. t. m. organizira društvo Laguna. In- formacije in vpisovanje na tajništvu SNL v sredo in petek od 19.30 do 21.30 - tel. 422282.

ŠD SOKOL
vabi vse bivše odbornike, igralce in ig- ralke, ter spremljevalce na proslavo 20-letnice društvenega delovanja, ki bo danes, 21. t. m., ob 19.00 v društve- nih prostorih.

KK BOR
obvešča, da bo prvi trening prve moš- ke divizije v sredo, 24. t. m., ob 20.30 na stadionu »1. maj«.

ŠD KONTOVEL
obvešča, da se bodo tečaji ritmične in ženske telovadbe začeli v torek, 7. ok- tobra, od 16. ure dalje v telovadnici Silvestri v Naselju S. Nazario in bodo ob torkih in petkih. Vpisovanje po te- lefonu na št. 225879 ali 225819.

NAMIZNOTENIŠKA SEKCIJA ŠZ BOR
obvešča, da se redni treningi za začet- nike in za lanske igralce začenjajo v četrtek, 25. t. m., ob 17. uri na stadionu »1. maj«.

Preživite razburljiv popoldan na hipodromu Montebello

danes ob 15.30

Pogovor s Tomom Česnom po velikem uspehu v Karakorumu

»Naš alpinizem v svetovnem vrhu«

Tomo Česen

Največji tehnični uspeh alpinistične odprave Karakorum '86, ki se je pred- kratkim vrnila domov, je prvenstveni solo vzpon Toma Česna v alpskem sti- luna drugo najvišjo goro na svetu K2 (8611 m). Podvig dobi še toliko večjo- veljavo, če pomislimo, da je slovenski alpinist preplezal drugi Abruzzijevste- ber v južni steni K2 v samih 18 urah. To je »rekord«, čeprav v alpinizmu o rekordih ne smemo govoriti, svetovne vrednosti in dvomimo, da ga bo v kratkem še ponovil kak alpinist s slo- večim imenom...

Kdo je pravzaprav Tomo Česen? Ima 26 let, stanuje pa v Kranju. Je ves- ten družinski oče z dvema otrokoma, pleza pa že deset let. Za sabo ima oko- li 400 vzponov ter štiri pomembne iz- venevropske odprave (Andi '79, Pamir '83,Himalaja '85, Karakorum '86), v svetovni alpinistični javnosti pa je za- slovel s svojo »ledeno trilogijo«, ko je letos pozimi sam preplezal trinajsteže klasične stene (Eiger, Grandes Jor- ases in Matterhorn) v Centralnih Al- pah.

Pred kratkim nas je alpinist obiskal v Trstu, kar smo izkoristili za nasled- nji pogovor.

»Tomo, želel bi, da bi opisal svoj podvig na K2 v Karakorumu. Kako je do njega sploh prišlo in če si ga dalj časa programiral, ali pa je sad "tre- nutne inspiracije"?

»Čeprav se marsikomu zdí čudno, sem se za solo vzpon na K2 odločil šele med odpravo, in sicer, ko so se nekateri naši udeleženci te ekspedici- je pogovarjali z italijanskimi plezaci odprave "Quota 8000", ki so prav malo pred našim prihodom v bazo osvojili to mogočno in izredno težko goro.Vzpona pa sem se lotil takoj po- tem ko sem stopil na vrh Broad Peak. Istočasno so se sicer tudi Biščak, Gro- šelj, Kozjek in Andrej Štremfelj podali na osemtisočak Gašerbrum II, tako da

sem moral izbirati. Odločil sem se za prvenstveno na K2.«

»Na goro sem se odpravil dne 3. av- gusta popoldne. Plezal sem torej pre- ostanek tega dneva, nato še celo noč in svoj trud zaključil na Rami, najvišni 8000 metrov. Neprekinjeno sem se vz- penjal 18 ur. Začel sem na višini 5300 m in je smer torej dolga 2700 metrov. Splošna ocena smeri je TD+, torej po našem V+, imenuje pa se Jugoslovans- ka.«

»Zakaj pa se nisi nato podal tudi na vrh te mogočne gore?«

»Na vrh Rame sem prišel ob 9.30 4. avgusta, torej prav tistega dne, ko se je razbesnela divja nevihta nad vsem Karakorumom. Do vrha mi je manjka- lo le nekaj ur ne preveč zahtevne ple- zarije. Žal pa se je vreme naglo slabša- lo. Nad K2 je sicer še sijalo sonce, vendar pa se je že »kuhala« katastrofa. Odločil sem se torej, da se vrnem. Na- ravnost tekel sem v dolino, megla s temnimi oblaki pa mi je pri sestopu stalno sledila. Res za las sem ji ušel. Istega dne je bilo na gori sedem alpi- nistov, ki so prespali v taboru 4, torej še nad mano, ki katastrofi niso mogli ubežati. Po več kot desetih dnevih pravega trpljenja je nato umrlo pet al- pinistov. Rešila sta se le Kurt Dienber- ger in neki njegov soplezalec.«

»Jugoslovanski, točneje slovenski alpinizem spada po svoji kvaliteti v sam svetovni vrh, vendar pa so naši dosežki širom po svetu skoraj neznani in gredo mimo neopaženi. Zakaj?«

»Slovenci svojih dosežkov ne znamo propagandirati, ostale države, pred- vsem zahodnoevropske, pa svoje še preveč. Mogoče so nas prejšnja leta celo namerno ignorirali, sedaj pa nas po nekaj urih uspehah ne morejo

več. Sicer pa, če hočemo, da nas po svetu poznajo, moramo za lastno pro- pagando poskrbeti sami, saj nam ne bo nihče nič daroval.«

»Po mojem mnenju bi morali izdaja- ti kvalitetno alpinistično revijo s po- vzetkom v angleščini na koncu, sicer pa smo za to nepoznanje drugih tudi sami krivi. Preveč se zapiramo le v naš alpinistični prostor in plezamo si- cer izredno težke smeri, ki pa jih ni- hče ne pozna in jih niti v bodoče ne bo. Rešitev je v tem, da gremo plezat važne klasične smeri v najmogočnejše evropske stene in tam pokažemo kaj veljamo. Tako mene npr. poznajo predvsem zaradi »ledene trilogije«, ko sem v samem tednu dni preplezal za- dnje tri probleme Alp, čeprav sem doma sam pozimi plezal že mnogo težje smeri kot so npr. smer Belak - Manfreda v Šitah, Skorpjon v Široki peči in druge.«

»Zakaj najbolj zahtevne smeri ple- zaš sam?«

»To je pač bila moja izbira. Začel sem solirati v lažjih smereh in mi je ta način plezanja vsekakor prijal. Počasi sem prehal na težje, nato pa še na ekstremne smeri. To je bil pač norma- len razvoj. Sicer pa ima solo plezanje svoje značilnosti. Tako stopi v ospred- je predvsem psihološka priprava, še pred tehnično, čeprav mora tudi ta biti vrhunska, predvsem npr. pri varo- vanju.«

»Za zaključek: kaj pa bi povedal o letošnji odpravi v Karakorum?«

»Po svoje je to celo bila inovatorska odprava. Vsak je delal kar je hotel, ne da bi s tem škodoval drugim. Obratno, obenem je delal za skupne in za svoje cilje. In bila je izredno uspešna, tega niti ni treba posebej poudarjati...

Razgovor zapisal
DUŠAN JELINCIC

Silvo Karo (levo), Tomo Česen in Pavle Kozjek (desno) v taboru 3 na višini 7100 metrov na Broad Peaku

PHYSICAL CLUB

body - building, solarij, telovadba:

po neverjetnih cenah z diplomiranimi vaditelji ISEF za otroke in odrasle

INFORMACIJE IN REZERVACIJE V TELOVADNICI:
Ul. S. Pellegrino - OPČINE
Tel. 214195 - 212618 od 16.30 dalje

SLOVENIJALES

DOMA IN V SVETU DOBRO POZNAN

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 90 - din, naročnina za zasebne mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

21. septembra 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Raziskave so domnevo potrdile: Pariz »plava« na nafti

PARIZ — Govorice, da bi Pariz nekega dne lahko postal "Dallas na Seini", niso iz trte izvite. V Parizu so namreč objavili vest, da so strokovnjaki dveh velikih francoskih petrolejskih družb ELF Akiten in Total začeli v polovici tega tedna z raziskovanji, ki naj pokažejo, če so pod velikimi bulvarji "prosvetileškega mesta" ležišča nafte.

Prva etapa zadeva "prisluskovanje" geološke sestave tal pod francosko metropolo. Štiri mesece bodo z izredno občutljivim aparatom geofon prisluskovali na področju, obsegajočem 600 kvadratnih kilometrov. Program celotne ekografije Pariza bodo izvedli na 1.500 kvadratnih kilometrih. To območje se razprostira na severu do Roissyja, na vzhodu do Marne - La Valle, na zahodu do Orlyja in na jugu do Versaille.

Zgodba, da "plavata" Notre Dame in Eiffelov stolp na nafti, ni od včeraj. Prve geološke sonde okoli Pariza so zavrtali že pred tremi desetletji. Raziskave so pospešili po dveh petrolejskih šokih 1973. in 1979. leta. Hiter porast cen nafte in poročila, da je v pariškem bazenu "tekoče zlato", so tukajšnje petrolejske družbe opogumile, da so začele namenjati več denarja za raziskave. Pred tremi leti so bili napori kronani za uspehom. Iz vrtin v okolici Pariza so prve tone nafte pritekale na dan 1983. leta. Že naslednje leto so iz 300 vrtin načrpali 630.000 ton nafte, lani pa že okoli enega milijona. Pariški bazen je s svojim deležem v višini 56 odstotkov postal najbogatejše nahajališče na nacionalnem ozemlju. Francozi sedaj doma načrpajo 3,5 milijona ton nafte na leto, kar predstavlja okoli 5 odstotkov njihove potrošnje.

Če bodo raziskave pokazale, da se vrtnje izplača, se Parižanom zaradi tega ne bo treba beliti glave, kajti črpanje nafte izpod njihovimi nogami ne bo spremenilo njihovega načina življenja. Podobne izkušnje imajo tudi druga mesta v Pauu pri Strasbourgu, v Chalon-sur-Marne in še v nekaterih drugih velikih mestih Francije.

Tehnika vrtnja je sedaj tako napredovala, da je nafto mogoče črpati do dva in pol kilometra od nahajališča. Če se bo izkazalo, da Pariz res "plava" na nafti, bodo z resnim delom pričeli čez eno leto in pol.

Tukajšnji predstavniki petrolejskih družb poudarjajo, da ni nič strašnega in nič nepavdnega v črpanju nafte iz tal, kjer leži mesto na Seni, kajti s podobnimi pojavi se srečujejo tudi prebivalci nekaterih velikih mest na svetu. Tako navajajo primer Los Angelesa, ameriškega mesta, kjer njegove prebivalce nič ne motijo naftne vrtnice, ki so samo streljaj od mesta.

Zadolženost Amerikancev

NEW YORK — Amerikanci veliko kupujejo, toda ob nakupu le redki plačajo v gotovini. Samo v lanskem juniju so se zadolžili za 566 milijard dolarjev. Statistike dokazujejo, da ima vsak ameriški državljani, upokojenci in novorojenčki všteti, 283 tisoč dolarjev dolga, več kot 300 milijonov lir na osebo.

Dolg je porazdeljen med različne upnike. Največji so trgovske banke s 44 odstotki celokupnega dolga.

Mojstri v tetoviranju

KNOXVILLE — Tretjega srečanja umetnikov ZDA v tetoviranju, katerega se udeležuje 400 mojstrov v tem poklicu, se udeležuje tudi tale par, ki razkazuje, česa vsega je sposoben

Iskanje pošasti v Loch Nessu

LONDON — Pošasti v škotskem jezeru Loch Ness so šteti dnevi. Prihodnji mesec bodo začeli s temeljito preiskavo tega sicer ne ravno prijaznega jezera z najbolj sodobnimi sonarji, da bi osvetlili starodavno legendo, po kateri živi v njem pošast, ki se občasno prikazuje.

Podvig finansira družba, ki že nekaj let lovi prikazen in ki ji je sedaj napovedala vojno.

Operacija "deep scan" (globinska preiskava) se bo pričela 11. in 12. oktobra. Ker so organizatorji za začetek svoje operacije izbrali konec tedna, je v tem jasno razviden njen turistični značaj.

Družba je tudi 1982. leta opazovala jezero in 40-krat videla "veliko gmo-to", po vsej verjetnosti ribo.

Raziskave so pokazale, da je v jezeru veliko rib, dovolj tudi za požrešno veliko ribo. Pošast torej ne strda, ampak se prehranjuje. In če se hrani, potem tudi obstaja, so zaključili raziskovalci.

Firma, ki finansira raziskavo, izdeluje namizno igrlo Lov na Nassie. Mnogi dvomijo v uspeh lova. Pošasti, kot bogovi, živijo samo za tiste, ki verujejo.

Kitajci imajo tri tisoč let staro kroniko potresov

Do konca stoletja bo Kitajska imela aktivno potresno obdobje

PEKING — Od teh septembrskih dni pa do konca stoletja bo na Kitajskem novo "aktivno potresno obdobje". Preteklo je že devet mirnih let, da se sedaj Kitajci upravičeno sprašujejo, kako bo v prihodnje?

Kitajci imajo o potresih kar 3000-letno kroniko, iz katere so ugotovili, da se potresi ponavljajo ciklično, ta obdobja so trajala po tri stoletja, vsako tako obdobje pa je imelo po več kriznih konic. Po računih kitajskih geofizikov stopa Kitajska sedaj v peto kulminacijo zadnjega ciklusa, ki se je pričel v začetku prejšnjega stoletja in se bo končal v polovici prihodnjega stoletja.

Povsem razumljivo jih sedaj zanima, ali bo ta kulminacija podobna oni iz pred desetih let, ko je katastrofalni potres uničil mesto Tangšan in ubil četrto milijona ljudi. Geofiziki nočejo ničesar napovedovati, bržkone v upanju, da so statistični podatki nezanesljivi in ne bo torej prišlo do potresne kulminacije.

Svoj prihod je "aktivno obdobje" že napovedalo s kar 22 potresi v zadnjih 8 mesecih, ki so bili vsi nad 5. stopnjo po Richterjevi lestvici. Zadnji je avgusta dosegel celo 6,7 stopnje, k sreči pa je prizadel le nenaseljena območja Tibeta.

Za človeštvo ni nobena skrivnost, da tla na Japonskem neprestano drhtijo, a prav tako ni skrivnost, da je do sedaj še vedno imela največ žrtev prav Kitajska. Vzroki za tako ugotovitev so zelo preprosti. Skoro tretjina kitajskega ozemlja leži na območjih z visoko potresno aktivnostjo. Prav na tem ozemlju je več kot polovica vseh kitajskih mest, kot zadnje pa je treba omeniti posebnost kitajskih potresov, ki so v glavnem plitki. Njihovi epicentri so le kakih 20 kilometrov globoko, da je razdejanje na površini ogromno.

Da bi bila mera polna, se na Kitajskem oblasti letos spoprijemajo tudi s pravo "potresno fobijo", ki je ne uspejo zaježiti. Vse se je začelo julija ob 10. obletnici katastrofalnega potresa v Tangšanu. Časopisi so na široko pisali o tej obletnici, obujali spomine, geofiziki pa so priznali, da Kitajska stopa v novo "aktivno obdobje".

Posledice vsega tega so bile hude izgube v gospodarstvu. Niso bili redki primeri, da so ljudje skakali skozi okna, ker so imeli zgrešen občutek, da se tla tresejo. Marsikdo je ob tem brezglavem skakanju izgubil življenje. Ljudje so se prav tako bali iti na delo. Gradili so zasilna zaklonišča in raje v njih živeli kot v hišah in stanovanjih. Plašilo jih je vsako neobičajno obnašanje domačih živali in nepredvidene vremenske spremembe.

Znanstveniki so morali jasno navesti, da so zelo napredovali v napovedo-

vanju potresov, a pravih napovedi ne more nihče zagotoviti.

Februarja 1975. leta so kitajski strokovnjaki nekaj tednov prej točno napovedali, da bo katastrofalni potres uničil mesto Haicheng v severovzhodni pokrajini Liadning. Oblasti so evakuirale skoraj vse prebivalstvo; sune 7,2 stopnje po Richterjevi lestvici je res uničil mesto, a povzročil le malenkostne človeške žrtve.

Leto dni kasneje so pri Tangšanu

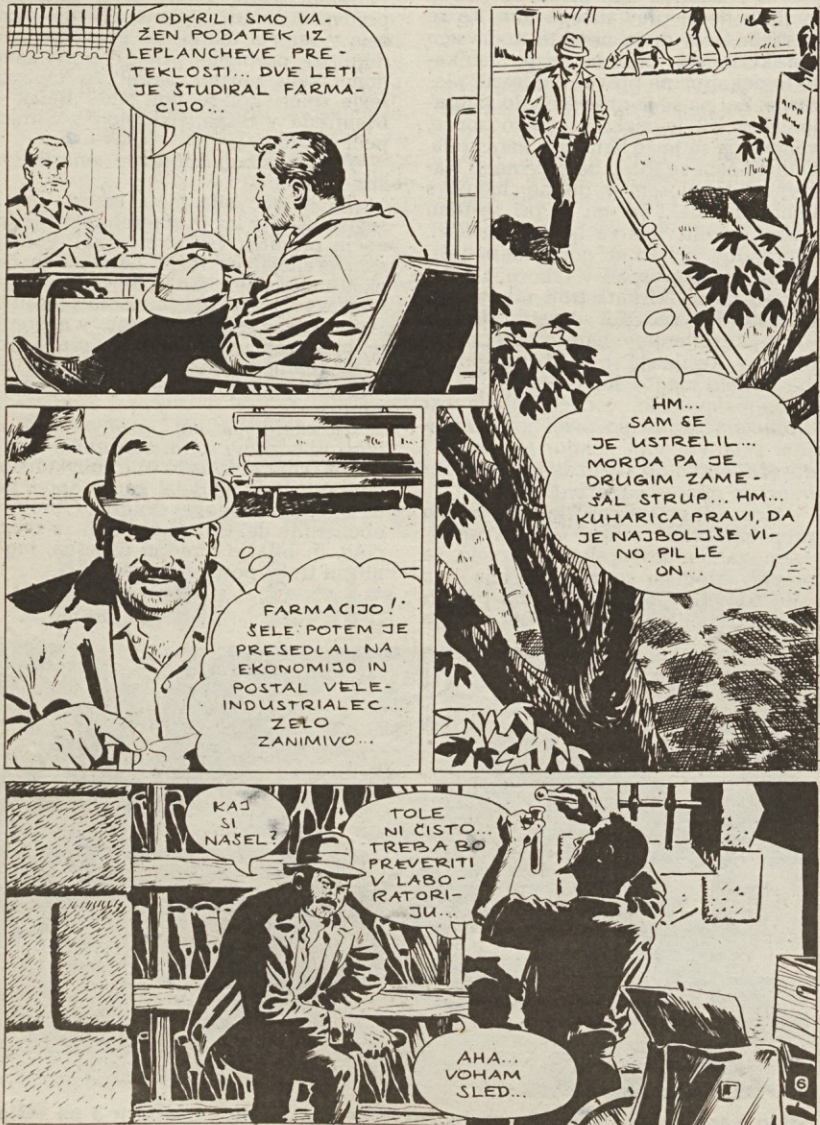
ugotovili številna znamenja, ki pa niso bila tako jasna kot leto dni prej v Haichengu, tako da strokovnjaki niso sprožili alarma. Le deset ur potem ko so se strokovnjaki po proučitvi zadnjih podatkov razšli, je katastrofalni potres uničil Tangšan.

Ob sedanjem "potresno aktivnem obdobju" pa kitajski strokovnjaki že pozivajo kolege vsega sveta, naj združijo napore, da bi prej ali slej dosegli zanesljivejša napovedi potresov.

IN VINO VERITAS

6.

Risbe: Milošević — Tekst: A. Božič

S. A. C. A. T.

IMPORT - EXPORT

nadomestni deli za

FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UL. SV. FRANČIŠKA 38 - TRST - TEL. 768667 - 772002

LA CALZATURA

TRST - ULICA UDINE 3 - TEL. 69297

**NOVI MODELI
ZA JESEN IN ZIMO**

PLOŠČICE — SANITARIJE

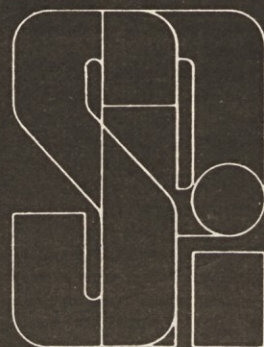
ROLICH & C S.n.c.

Nabrežina 35/c
Tel. 200371

ZASTOPSTVO

panto

Ul. Carducci 15
TRST — Tel. 64610

ŠOLA ZA PREVAJALCE

**ANGLEŠČINA
FRANCOŠČINA
NEMŠČINA
SRBOHRVAŠČINA**

dnevni in večerni tečaji
za vse stopnje
tečaji PETER PAN za otroke
od 6 do 12 let

SCUOLA PER INTERPRETI

UL. SV. FRANČIŠKA 6 - TELEFON 732815

začela so se vpisovanja